

Translation by Dr. Radu Bogdan Bobei, Member of UNIDROIT Governing Council (2014-2018), Associate Professor (University of Bucharest, Faculty of Law), independent arbitrator and writer; counsel. All rights reserved.

Traduction faite par le Professeur Radu Bogdan Bobei, membre du Conseil de Direction d'UNIDROIT (2014-2018), Professeur agrégé (Université de Bucarest, Faculté de droit), arbitre indépendant et écrivain; avocat. Tous droits réservés.

UNIDROIT
Principiile contractelor comerciale internaționale
versiunea 2010

Preambul
(Scopul Principiilor)

Prezentele Principii enunță regulile generale potrivite pentru a governa contractele comerciale internaționale.

Acestea se aplică în ipoteza în care părțile au convenit guvernarea contractului intervenit între ele de respectivele Principii. (*)

Acestea pot fi aplicate dacă părțile au convenit că respectivul contract intervenit între ele va fi guvernat de “*principiile generale de drept*”, de “*lex mercatoria*” sau de orice alte principii și reguli similare la care părțile s-au referit în conținutul contractului.

Acestea pot fi aplicate dacă părțile nu au convenit aplicarea niciunei alte legi contractului intervenit între ele.

Acestea pot fi utilizate pentru a interpreta sau completa instrumente de drept internațional uniform.

Acestea pot fi utilizate pentru a interpreta sau completa dreptul național.

Acestea pot constitui o sursă de inspirație pentru legiuitorii naționali și internaționali.

Capitolul 1- Dispoziții generale

Articolul 1.1
(Libertatea contractuală)

Părțile sunt libere să încheie un contract și să stabilească conținutul acestuia.

Articolul 1.2
(Condiții de formă)

Aceste Principii nu stabilesc obligativitatea îndeplinirii unor anumite condiții de formă pentru încheierea sau probarea încheierii unui contract, respectiv pentru întocmirea sau probarea întocmirii unui act unilateral sau a oricărui alt act juridic. Pot fi utilizate orice mijloace de probă, inclusiv proba cu martori.

(*) În ipoteza în care părțile contractului comercial internațional își manifestă opțiunea pentru aplicarea Principiilor UNIDROIT, se poate utiliza următoarea formulare, care poate conține excepțiile sau modificările agreate de respectivele părți: **“Acest contract va fi guvernat de Principiile UNIDROIT(2010)(cu excepția articolelor...)”**.

În ipoteza în care părțile contractului comercial internațional își manifestă opțiunea atât pentru aplicarea Principiilor UNIDROIT, cât și pentru aplicarea unui sistem de drept dintr-o anumită jurisdicție, se poate utiliza următoarea formulare: **“Acest contract va fi guvernat de Principiile UNIDROIT(2010)(cu excepția articolelor), completeate, dacă este cazul, de legea(statului X)”**.

Articolul 1.3

(Puterea obligatorie a contractului)

Contractul valabil încheiat produce efecte juridice între părțile contractante. Contractul poate fi modificat sau poate înceta fie numai potrivit prevederilor contractuale, fie numai prin acordul părților sau prin orice altă modalitate stabilită de prezentele Principii.

Articolul 1.4

(Dispoziții imperative)

Prezentele Principii nu limitează aplicarea dispozițiilor imperative fie de origine națională, fie de origine internațională sau supranațională, care sunt aplicabile potrivit normelor relevante de drept internațional privat.

Articolul 1.5

(Excluderea sau modificarea convenționale)

Părțile pot exclude aplicarea prezentelor Principii, respectiv pot deroga de la oricare din prevederile acestora sau pot să le modifice efectele, dacă respectivele Principii nu dispun altfel.

Articolul 1.6

(Interpretarea și completarea Principiilor)

(1) Interpretarea prezentelor Principii se efectuează ținându-se cont de caracterul internațional și de scopurile edictării acestora, inclusiv de necesitatea promovării uniformității în aplicare.

(2) Chestiunile care intră în domeniul de aplicare al acestor Principii, dar care nu sunt expres reglementate de acestea vor fi interpretate, în măsura în care este posibil, în conformitate cu ideile generale care au inspirat elaborarea acestora.

Articolul 1.7

(Buna-credință)

(1) Părțile au obligația de a se comporta conform exigențelor bunei-credințe specifice comerțului internațional.

(2) Părțile nu pot nici exclude, nici limita această obligație.

Articolul 1.8

(Comportament contractual contradictoriu)

Este interzis unei părți să se comporte contractual în contradicție cu ceea ce a lăsat să se înțeleagă de către cealaltă parte a fi previzibil, iar aceasta din urmă, încrezându-se, în mod rezonabil, în ceea ce părea a fi previzibil, a acționat ulterior în detrimentul său.

Articolul 1.9

(Uzanțe și obișnuințe comerciale)

(1) În raporturile contractuale se aplică orice uzanță comercială, dacă părțile au convenit în acest sens, precum și orice obișnuințe comerciale stabilite de părțile însele.

(2) În lipsa acordului dintre părți, se aplică orice uzanță comercială larg recunoscută în comerțul internațional, precum și sistematic aplicată cu privire la contractele încheiate într-un anumit sector de activitate, în afară de cazul în care aplicarea respectivei uzanțe este nerezonabilă.

Articolul 1.10

(Înștiințarea partenerului contractual)

(1) Înștiințarea partenerului contractual cu privire la orice aspecte se efectuează, atunci când este obligatoriu a fi efectuată, prin orice modalități compatibile cu particularitățile fiecărei situații în parte.

(2) Înștiințarea partenerului contractual începe să producă efecte juridice în momentul în care ajunge în mod efectiv la cunoștința destinatarului.

(3) În înțelesul paragrafului (2), “înștiințarea” partenerului contractual începe să producă efecte juridice fie în momentul în care i-a fost adusă la cunoștință destinatarului verbal, fie în momentul în care i-a fost transmisă destinatarului la sediul principal de conducere și gestiune a activității statutare, respectiv în momentul trimiterii respectivei înștiințări la adresa poștală a destinatarului.

(4) În înțelesul prezentului articol, prin “înștiințarea” partenerului contractual se înțelege și comunicarea unei oferte, solicitări, cereri sau comunicarea oricărei alte manifestări de voință.

Articolul 1.11

(Definiții)

Potrivit acestor Principii

- prin noțiunea “instanță de judecată” se înțelege și un tribunal arbitral;
- dacă o parte are mai multe sedii principale de conducere și gestiune a activității statutare, se ia în considerare, avându-se în vedere circumstanțele cunoscute real sau ipotetic de părți fie anterior încheierii, fie în momentul încheierii propriu-zise a contractului, “sediul principal” care prezintă cea mai strânsă legătură cu respectivul contract și cu executarea acestuia;
- prin “debitor” se înțelege partea care este ținută să execute o obligație, iar prin “creditor” se înțelege partea care este îndreptățită să solicite executarea unei obligații.
- prin noțiunea “în scris” se înțelege orice modalitate de comunicare care permite înregistrarea informației comunicate și care este susceptibilă de a fi reprodusă în variantă materială.

Articolul 1.12

(Calculul termenelor stabilite de părți)

(1) Când termenele, astfel stabilite de părți pentru aducerea la îndeplinire a unei anumite acțiuni, se socotesc pe zile, intră în calculul respectivelor termene zilele de sărbătoare sau zilele nelucrătoare.

(2) Cu toate acestea, dacă ultima zi a termenelor stabilite de părți este, în locul unde se află centrul principal de conducere și de gestiune a activității statutare al părții care trebuie să aducă la îndeplinire acțiunea, o zi de sărbătoare sau nelucrătoare, respectivele termene se împlinesc în prima zi lucrătoare care urmează, în afară de cazul în care particularitățile fiecărei situații în parte indică o altă modalitate de împlinire a termenelor mai sus-menționate.

(3) Dacă părțile se află în zone geografice care au un fus orar diferit, este relevant fusul orar din zona geografică în care se găsește partea care a stabilit termenele, în afară de cazul în care particularitățile fiecărei situații în parte indică altfel.

Capitolul 2 – Încheierea contractului și prerogativa de reprezentare

Secțiunea 1: Încheierea contractului

Articolul 2.1.1

(Modalitate de încheiere)

Acordul de voință exprimat în sensul încheierii unui contract se poate realiza prin acceptarea ofertei sau se poate deduce din comportamentul părților care indică, în proporție suficientă, încheierea respectivului contract.

Articolul 2.1.2

(Definiția ofertei)

Propunerea de a încheia un contract constituie ofertă dacă este suficient de precisă și dacă indică intenția ofertantului de a încheia respectivul contract în ipoteza acceptării ofertei.

Articolul 2.1.3

(Retragerea ofertei)

(1) Oferta începe să producă efecte juridice în momentul în care ajunge, în mod efectiv, la cunoștința destinatarului.

(2) Oferta, chiar dacă este irevocabilă, poate fi retrasă dacă retragerea ajunge, în mod efectiv, la destinatar, înainte sau în același timp cu ajungerea, în mod efectiv, a ofertei la respectivul destinatar.

Articolul 2.1.4

(Revocarea ofertei)

(1) Până în momentul încheierii contractului, oferta poate fi revocată dacă revocarea ajunge, în mod efectiv, la destinatar, anterior momentului expedierii acceptării respectivei oferte.

(2) Cu toate acestea, oferta nu poate fi revocată

(a) dacă indică, fie prin menționarea unui termen cert pentru acceptare, fie în alt mod, faptul că este irevocabilă; sau

(b) dacă destinatarul ofertei era îndreptățit, în mod rezonabil, să creadă că respectiva ofertă este irevocabilă și dacă a acționat în consecință.

Articolul 2.1.5

(Neacceptarea ofertei)

Oferta încetează să mai producă efecte juridice în momentul în care neacceptarea respectivei oferte ajunge, în mod efectiv, la cunoștința ofertantului.

Articolul 2.1.6

(Modalitatea acceptării ofertei)

(1) Constituie acceptarea ofertei orice declarație sau orice comportament al destinatarului ofertei care indică manifestarea intenției de a accepta respectiva ofertă. Tăcerea sau inacțiunea nu valorează prin ele însele acceptarea ofertei.

(2) Acceptarea unei oferte începe să producă efecte juridice în momentul în care ofertantul ia cunoștință, în mod efectiv, de manifestarea intenției de acceptare a ofertei.

(3) Cu toate acestea, dacă, potrivit ofertei sau ca efect al obișnuințelor stabilite între părți, respectiv al uzanțelor comerciale, destinatarul ofertei poate, fără a-l notifica pe ofertant, să-și manifeste intenția de acceptare a ofertei prin îndeplinirea unui anumit act, acceptarea produce efecte juridice în momentul îndeplinirii respectivului act.

Articolul 2.1.7

(Termenul acceptării ofertei)

Oferta cu termen de acceptare, astfel cum a fost stabilit de autorul ofertei, trebuie acceptată anterior expirării respectivului termen, iar oferta fără termen de acceptare trebuie acceptată într-un termen considerat rezonabil potrivit împrejurărilor, inclusiv potrivit eficienței mijloacelor de comunicare utilizate de ofertant. Oferta formulată verbal trebuie acceptată imediat, cu excepția situației în care împrejurările stabilesc altfel.

Articolul 2.1.8

(Acceptarea ofertei într-un termen prestabilit)

Termenul de acceptare a ofertei, astfel cum a fost stabilit de autorul ofertei, începe să curgă din momentul în care oferta a fost expediată. Un termen menționat în conținutul propriu-zis al ofertei este prezumat a fi termenul la care a fost expediată oferta, cu excepția situației în care împrejurările stabilesc altfel.

Articolul 2.1.9

(Acceptare tardivă. Întârziere în transmiterea acceptării ofertei)

(1) O acceptare tardivă produce, totuși, efectele unei acceptări valide dacă, fără întârziere, ofertantul îl informează pe destinatarul ofertei cu privire la acest aspect sau dacă îl notifică în acest sens.

(2) Dacă o notificare care conține o acceptare tardivă relevă faptul că a fost expediată în astfel de circumstanțe încât, dacă transmiterea respectivei acceptări ar fi fost efectuată în condiții normale, acceptarea ar fi ajuns, în mod efectiv, la cunoștința ofertantului în timp util, acceptarea tardivă valorează acceptare, în afară de cazul în care, fără întârziere, ofertantul îi comunică destinatarului ofertei faptul considerării respectivei oferte ca fiind acceptată peste termen.

Articolul 2.1.10

(Retragerea acceptării)

Acceptarea ofertei poate fi, în mod valid, retrasă dacă retragerea ajunge, în mod efectiv, la cunoștința ofertantului anterior momentului sau chiar în momentul în care acceptarea ar fi început să producă efecte juridice.

Articolul 2.1.11
(Contraoferta)

(1) Răspunsul la o ofertă care are semnificația unei acceptări, dar care conține adăugiri, limitări sau alte modificări ale ofertei semnifică neacceptarea respectivei oferte și constituie o contraofertă.

(2) Cu toate acestea, răspunsul la o ofertă care are semnificația unei acceptări și care conține formulări suplimentare sau diferite față de formulările din conținutul ofertei, dar care nu alterează, în mod substanțial, aceste din urmă formulări, constituie acceptare, în afară de cazul în care ofertantul, fără întârziere, formulează obiecțiuni cu privire la discrepanța dintre respectivele formulări. Dacă autorul ofertei nu formulează nicio obiecțiune, formulările contractuale sunt formulările din conținutul ofertei, astfel cum au fost modificate prin contraofertă.

Articolul 2.1.12
(Confirmație scrisă)

Dacă un document scris, care se intenționează a fi confirmarea unui contract, dar care conține prevederi suplimentare sau diferite față de ceea ce au convenit părțile, a fost transmis într-o perioadă rezonabilă de timp ulterior încheierii contractului, respectivele prevederi constituie prevederi contractuale, în afară de cazul în care aceste din urmă prevederi modifică, în mod substanțial, contractul sau dacă destinatarul, fără întârziere, formulează obiecțiuni cu privire la discrepanță.

Articolul 2.1.13
(Condiționarea încheierii contractului de perfectarea unui acord cu privire la anumite aspecte de fond sau de formă)

Dacă în cursul negocierilor una din părți solicită ca încheierea contractului să fie condiționată de perfectarea unui acord cu privire la anumite aspecte de fond sau de formă, contractul nu se consideră valabil încheiat decât dacă respectivul acord a fost perfectat.

Articolul 2.1.14
(Contract cu clauze stabilite, în mod deliberat, ulterior încheierii respectivului contract)

(1) O dată ce părțile intenționează să încheie un contract, faptul că acestea, în mod intenționat, convin ca o anumită clauză contractuală să fie stabilită fie în contextul unor negocieri ulterioare, fie de către un terț, nu împiedică respectivul contract să înceapă să producă efecte juridice.

(2) Existența contractului nu este compromisă de faptul că, ulterior,

(a) părțile nu au ajuns la un acord cu privire la respectiva clauză contractuală; sau

(b) terțul nu a stabilit respectiva clauză contractuală,

sub rezerva existenței unei alte modalități de stabilire a sus-menționatei clauze contractuale care este rezonabilă în respectivele circumstanțe și în contextul intenției părților.

Articolul 2.1.15

(Reaua-credință în negocieri)

- (1) Părțile au libertatea de a negocia încheierea contractului și nu pot fi trase la răspundere pentru faptul că au eșuat în demersul de încheiere a respectivului contract.
- (2) Cu toate acestea, partea care negociază și care întrerupe, cu rea-credință, negocierile răspunde pentru prejudiciul cauzat celeilalte părți.
- (3) În mod particular, este de rea-credință partea care inițiază sau care continuă să participe la negocieri, deși nu are intenția de a încheia contractul.

Articolul 2.1.16

(Obligația de confidențialitate)

Dacă în etapa negocierilor o parte comunică celeilalte părți o informație confidențială, aceasta din urmă este obligată, indiferent dacă se va încheia sau nu se va încheia contractul, să nu divulge respectiva informație sau să nu o folosească, în mod nepotrivit, pentru a-și satisface propriile interese. Repararea prejudiciului produs prin nesocotirea acestei obligații poate include o sumă de bani reprezentând contravaloarea beneficiului pe care l-ar fi putut obține cealaltă parte.

Articolul 2.1.17

(Clauze contopite)

Un contract încheiat în scris, care conține o clauză redactată în sensul că prevederile respectivului contract înglobează toate înțelegerile părților, nu poate fi contrazis sau completat prin declarații sau acorduri anterioare. Respectivele declarații sau acorduri anterioare pot fi utilizate pentru a interpreta conținutul respectivului contract.

Articolul 2.1.18

(Condiții de formă ale modificării contractului)

Un contract redactat în scris, care conține o clauză instituind cerința subordonării modificării sau încetării contractului unei anumite condiții de formă, nu poate fi modificat, respectiv nu poate înceta, în mod valid, decât dacă este îndeplinită respectiva condiție de formă. Cu toate acestea, o parte nu poate invoca beneficiul prevederii mai sus-menționate dacă s-a comportat contractual în așa măsură încât cealaltă parte s-a încrezut în respectivul comportament contractual și a acționat, în mod rezonabil, în consecință.

Articolul 2.1.19

(Utilizarea clauzelor contractuale-standard)

- (1) Dacă una din părți sau ambele părți stipulează în conținutul contractului clauze-tip, sunt aplicabile, sub rezerva articolelor 2.1.20-2.1.22, principiile generale privind încheierea contractului.
- (2) Sunt clauze contractuale-standard prevederile redactate în avans de către una din părți pentru o utilizare generală și repetitivă, dar care sunt utilizate, în mod efectiv și fără a fi negociate, de ambele părți.

Articolul 2.1.20
(*Clauze neobișnuite*)

- (1) Este ineficace formularea contractuală care, deși este conținută într-o clauză-tip, are o asemenea natură încât cealaltă parte contractantă n-ar fi putut, în mod rezonabil, să se aștepte la stipularea acesteia în conținutul contractului, în afară de cazul în care respectiva formulare contractuală a fost acceptată, în mod expres, de respectiva parte contractantă.
- (2) Pentru a stabili dacă o formulare contractuală are natura mai sus-menționată, se va lua în considerare conținutul, modalitatea de exprimare și stilul de redactare ale respectivei formulări.

Articolul 2.1.21
(*Neconcordanță între clauzele contractuale-standard și clauzele contractuale nestandardizate*)

Dacă există neconcordanță între o clauză contractuală-standard și o clauză contractuală nestandardizată, prevalează aceasta din urmă.

Articolul 2.1.22
(*Lipsa acordului cu privire la propriile clauzele contractuale –standard*)

Dacă ambele părți utilizează propriile clauze contractuale -standard și convin cu privire la încheierea contractului fără a se realiza un acord cu privire la clauzele contractuale-standard ale celeilalte părți, contractul se încheie, în pofida aspectului mai sus-menționat, atât pe baza clauzelor contractuale negociate, cât și pe baza clauzelor contractuale-standard care sunt comune, cu privire la aspectele esențiale, ambelor părți, în afară de cazul în care una din părți comunică fie anterior, fie ulterior, dar fără întârziere, celeilalte părți faptul că nu intenționează să fie legată printr-un contract neîncheiat pe baza propriilor clauze contractuale-standard.

Secțiunea 2: Prerogativa de reprezentare

Articolul 2.2.1
(*Domeniul de aplicare a prezentei secțiuni*)

- (1) Prezenta secțiune reglementează prerogativa unei persoane(“reprezentantul”) de a influența raportul juridic născut între o altă persoană(“reprezentatul”) și un terț, indiferent dacă reprezentantul acționează în nume propriu sau în numele reprezentatului.
- (2) Prezenta secțiune nu reglementează decât raporturile dintre, pe de o parte, reprezentat sau reprezentant, și terț, pe de altă parte.
- (3) Prezenta secțiune nu reglementează prerogativa de reprezentare conferită de lege unui reprezentant, respectiv nu reglementează prerogativa de reprezentare a unui reprezentant numit de o autoritate publică sau judiciară.

Articolul 2.2.2
(*Instituirea și întinderea prerogativei de reprezentare*)

- (1) Instituirea prerogativei de reprezentare poate fi expresă sau tacită.
- (2) Reprezentantul este îndreptățit să efectueze toate actele necesare în respectivele împrejurări pentru a îndeplini mandatul conferit de reprezentat.

Articolul 2.2.3

(Aducerea la cunoștință a prerogativei de reprezentare)

(1) În ipoteza în care reprezentantul îndeplinește acte în limitele prerogativelor de reprezentare, iar terțul cunoștea sau ar fi trebuit să cunoască faptul că reprezentantul acționează în această calitate, respectivele acte produc efecte juridice directe între reprezentat și terț. Niciun raport juridic nu se naște între reprezentant și terț.

(2) Cu toate acestea, actele îndeplinite de reprezentant produc efecte juridice directe între acesta și terț dacă reprezentantul, cu acordul reprezentatului, devine el însuși parte la respectivul contract.

Articolul 2.2.4

(Lipsa aducerii la cunoștință a prerogativei de reprezentare)

(1) În ipoteza în care reprezentantul îndeplinește acte în limitele prerogativelor de reprezentare, iar terțul fie nu cunoștea, fie nu ar fi trebuit să cunoască faptul că reprezentantul acționează în această calitate, respectivele acte produc efecte juridice numai între reprezentant și terț.

(2) Cu toate acestea, în ipoteza în care reprezentantul, care contractează cu un terț în numele unei persoane juridice, se prezintă drept proprietarul respectivei persoane juridice, terțul, care descoperă identitatea adevăratului proprietar al persoanei juridice, poate, de asemenea, exercita împotriva acestuia din urmă drepturile pe care le exercită împotriva reprezentantului.

Articolul 2.2.5

(Reprezentant acționând în lipsa sau cu depășirea prerogativelor de reprezentare)

(1) Dacă reprezentantul acționează în lipsa prerogativei de reprezentare sau cu depășirea prerogativei de reprezentare, actele îndeplinite de respectiva persoană nu produc efecte juridice în raporturile dintre reprezentat și terț.

(2) Cu toate acestea, dacă reprezentatul se comportă în așa fel încât terțul ajunge să creadă, în mod rezonabil, că reprezentantul are prerogativa de a acționa în numele reprezentatului, respectiv are prerogativa de a acționa în limitele prerogativei de reprezentare, reprezentatul nu poate invoca față de terț lipsa prerogativei de reprezentare conferită reprezentantului.

Articolul 2.2.6

(Răspunderea reprezentantului care acționează în lipsa prerogativei de reprezentare sau cu depășirea prerogativelor de reprezentare)

(1) Reprezentantul care acționează în lipsa prerogativei de reprezentare sau cu depășirea prerogativelor de reprezentare are obligația, în lipsa efectuării ratificării actelor sale de către reprezentat, de a plăti despăgubiri terțului, ceea ce îi conferă acestuia din urmă aceeași poziție juridică în care s-ar fi aflat dacă reprezentantul ar fi acționat în temeiul unei prerogative de reprezentare sau nu ar fi acționat cu depășirea prerogativelor de reprezentare.

(2) Cu toate acestea, reprezentantul nu are obligația de a plăti despăgubiri dacă terțul cunoștea sau ar fi trebuit să cunoască faptul că reprezentantul acționa în lipsa prerogativei de reprezentare sau cu depășirea prerogativelor de reprezentare.

Articolul 2.2.7
(Conflict de interese)

(1) În ipoteza în care contractul încheiat de reprezentant implică un conflict de interese cu reprezentatul, conflict pe care terțul îl cunoștea sau ar fi trebuit să-l cunoască, reprezentatul poate invoca, potrivit articolele 3.2.9 și 3.2.11-3.2.15, nulitatea contractului.

(2) Cu toate acestea, reprezentatul nu poate invoca nulitatea contractului

(a) dacă a consimțit la implicarea reprezentatului în conflictul de interese, sau dacă a cunoscut conflictul de interese, respectiv dacă ar fi trebuit să-l cunoască; sau

(b) dacă reprezentantul a adus la cunoștința reprezentatului conflictul de interese, iar acesta din urmă nu a formulat, într-un termen rezonabil, nicio obiecțiune.

Articolul 2.2.8
(Reprezentarea prin substituire)

Reprezentantul are prerogativa implicită de a nominaliza un sub-reprezentant pentru a îndeplini acte cu privire la care nu se poate, în mod rezonabil, crede că pot fi îndeplinite personal de către reprezentantul însuși. Principiile stabilite de prezenta secțiune se aplică reprezentării prin substituire.

Articolul 2.2.9
(Ratificare)

(1) Reprezentatul poate ratifica actul îndeplinit de o persoană care a acționat în calitate de reprezentant, deși nu i-a fost conferită prerogativa de reprezentare sau a acționat cu depășirea prerogativelor de reprezentare. Din momentul ratificării, actul produce aceleași efecte pe care le-ar fi produs dacă ar fi fost, de la început, aduse la îndeplinire în temeiul prerogativei de reprezentare sau în limitele prerogativelor de reprezentare.

(2) Printr-o notificare, terțul poate acorda reprezentatului un termen rezonabil pentru efectuarea ratificării. Dacă reprezentatul nu procedează la ratificarea actului în respectul termen rezonabil, ratificarea nu va mai putea fi efectuată.

(3) Dacă, în momentul îndeplinirii actului de către reprezentant, terțul fie nu cunoștea, fie nu ar fi putut să cunoască lipsa prerogativei de reprezentare, respectivul terț poate, în orice moment anterior efectuării ratificării, să aducă la cunoștință, printr-o notificare, reprezentatului refuzul de a accepta efectele juridice ale ratificării.

Articolul 2.2.10
(Încetarea prerogativei de reprezentare)

(1) Încetarea prerogativei de reprezentare nu produce efecte juridice față de terț, cu excepția situației în care respectivul terț avea cunoștință sau au fi trebuit să aibă cunoștință de încetarea respectivei prerogative.

(2) În pofida încetării prerogativei de reprezentare, reprezentantul este abilitat să îndeplinească actele care sunt necesare pentru evitarea producerii oricărui prejudiciu intereselor reprezentatului.

Capitolul 3 – Validitate

Secțiunea 1: Dispoziții generale

Articolul 3.1.1

(Aspecte neavute în vedere de prezentul capitol)

Prezentul capitol nu are în vedere problema incapacității.

Articolul 3.1.2

(Validitate prin acord pur și simplu)

Pentru a încheia, modifica un contract, respectiv pentru a înceta raporturile contractuale, este suficient acordul părților, fără a fi nevoie de îndeplinirea unei cerințe suplimentare.

Articolul 3.1.3

(Imposibilitate inițială de executare)

(1) Simplul fapt că, în momentul încheierii contractului, una din părți este în imposibilitate de executare a obligațiilor asumate, nu aduce atingere validității contractului.

(2) De asemenea, simplul fapt că, în momentul încheierii contractului, una din părți nu dispune de bunurile care constituie obiectul contractului, nu aduce atingere validității contractului.

Articolul 3.1.4

(Caracterul imperativ al prevederilor prezentului capitol)

Prevederile prezentului capitol referitoare la dol, violență, leziune, precum și la regulile de ordine publică sunt imperative.

Secțiunea 2: Cauze de nulitate

Articolul 3.2.1

(Definiția erorii)

Eroarea este o falsă reprezentare a realității de fapt sau de drept existentă în momentul încheierii contractului.

Articolul 3.2.2

(Eroarea importantă)

(1) O parte poate invoca nulitatea pentru eroare dacă, în momentul încheierii contractului, eroarea prezenta o asemenea importanță încât o persoană rezonabilă, aflată într-o situație similară cu partea în eroare, ar fi încheiat contractul numai în condiții substanțial diferite sau nu ar fi încheiat contractul dacă avea cunoștința de adevărata stare de lucruri, și

(a) dacă cealaltă parte a săvârșit aceeași eroare, sau a determinat săvârșirea acesteia, sau avea cunoștința sau ar fi trebuit să aibă cunoștința de eroare și dacă lăsarea în eroare a partenerului contractual era contrară exigențelor bunei-credințe în materie comercială; sau
(b) dacă cealaltă parte nu s-a prevalat, în mod rezonabil, în momentul incidenței erorii, de prevederile contractuale.

(2) Cu toate acestea, o parte nu poate invoca nulitatea pentru eroare dacă

- (a) eroarea decurge din culpa gravă a părții care a săvârșit-o; sau
- (b) eroarea se referă la o chestiune cu privire la care riscul erorii a fost asumat sau, având în vedere împrejurările, ar fi trebuit să fie asumat de partea care este în eroare.

Articolul 3.2.3

(Eroarea în exprimare sau transmitere)

Eroarea săvârșită cu privire la exprimarea sau transmiterea unei declarații este considerată a fi eroarea autorului respectivei declarații.

Articolul 3.2.4

(Remediile disponibile în caz de neexecutare)

O parte nu poate invoca nulitatea contractului pentru motivul erorii în ipoteza în care împrejurările, pe care se întemeiază respectiva parte, permit sau ar fi putut permite utilizarea unui alt remediu disponibil în caz de neexecutare.

Articolul 3.2.5

(Dolul)

Nulitatea contractului pentru motivul dolului poate fi invocată de una din părți în ipoteza în care consimțământul său a fost obținut prin manevrele frauduloase ale celeilalte părți, inclusiv prin modalitatea de exprimare sau prin acțiunile celeilalte părți, sau în ipoteza în care aceasta din urmă parte, a omis, în mod fraudulos, să aducă la cunoștința partenerului contractual anumite împrejurări care, potrivit exigențelor bunei-credințe din materie comercială, ar fi trebuit aduse la cunoștință.

Articolul 3.2.6

(Violența)

Nulitatea contractului pentru motivul violenței poate fi invocată de una din părți în ipoteza în care consimțământul său a fost obținut prin amenințări nejustificate ale celeilalte părți, al căror caracter iminent și grav nu conferă, în împrejurările respective, părții care invocă nulitatea, nicio alternativă rezonabilă. În mod particular, o amenințare este nejustificată fie dacă acțiunea sau inacțiunea amenințătoare este, prin ea însăși, ilicită, fie dacă recurgerea la respectiva amenințare, efectuată în scopul determinării celeilalte părți să încheie contractul, este ilicită.

Articolul 3.2.7

(Leziunea)

(1) Nulitatea contractului sau nulitatea unei anumite clauze contractuale pentru motivul leziunii poate fi invocată de una din părți dacă, în momentul încheierii contractului, respectivul contract sau respectiva clauză contractuală conferă celeilalte părți un avantaj excesiv. În mod special, sunt luate în considerare:

- (a) faptul că cealaltă parte a profitat cu rea-credință de starea de dependență a partenerului contractual, de dificultățile economice sau de nevoile urgente ale acestuia, sau de lipsa de previziune, de necunoașterea, de lipsa de experiență, de lipsa abilităților de negociere ale respectivului partener contractual; și
- (b) natura și scopul contractului.

(2) La cererea părții îndreptățite să solicite nulitatea, instanța statală sau tribunalul arbitral poate adapta contractul sau clauza contractuală pentru a le face compatibile cu exigențele bunei-credințe din materie comercială.

(3) Instanța statală sau tribunalul arbitral poate, în egală măsură, adapta contractul sau clauza contractuală la cererea părții care a primit notificarea nulității dacă, ulterior primirii respectivei notificări, această din urmă parte îl informează, fără întârziere, pe expeditorul notificării cu privire la cererea de adaptare și dacă respectivul expeditor nu a acționat, în mod rezonabil, în consecință. Articolul 3.2.10(2) se aplică în mod corespunzător.

Articolul 3.2.8

(Terții)

(1) Dacă dolul, violența, leziunea sau eroarea în care se găsește o parte sunt imputabile unui terț, sau sunt cunoscute sau ar fi trebuit să fie cunoscute de un terț pentru ale cărei acțiuni răspunde cealaltă parte, contractul poate fi anulat în aceleași condiții în care respectivele vicii erau imputabile acestei din urmă părți sau în care erau cunoscute sau ar fi trebuit să fie cunoscute de aceasta din urmă.

(2) Dacă dolul, violența, leziunea sunt imputabile unui terț pentru ale cărei acțiuni nu este responsabilă cealaltă parte, contractul poate fi anulat dacă această din urmă parte avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de dol, violență sau leziune, sau dacă, în momentul incidenței nulității, nu s-a prevalat, în mod rezonabil, de prevederile contractuale.

Articolul 3.2.9

(Confirmare)

Dacă partea îndreptățită să invoce nulitatea confirmă, expres sau implicit, respectivul contract ulterior momentului de început al curgerii termenului de formulare a notificării nulității, contractul nu mai poate fi anulat.

Articolul 3.2.10

(Pierderea dreptului de a invoca nulitatea)

(1) Dacă o parte este îndreptățită să invoce nulitatea contractului pentru eroare, dar cealaltă parte își exprimă intenția de a executa contractul sau chiar execută contractul în modalitatea înțeleasă de partea îndreptățită să invoce nulitatea, contractul este considerat a fi fost încheiat în modalitatea înțeleasă de această din urmă parte. Cealaltă parte trebuie să-și exprime intenția de executare a contractului sau trebuie să execute contractul imediat ce a fost informată cu privire la modalitatea de executare a contractului, astfel înțeleasă de partea îndreptățită să invoce nulitatea, respectiv anterior momentului în care această din urmă parte s-a prevalat, în mod rezonabil, de prevederile contractuale.

(2) Ulterior exprimării intenției de a executa contractul sau ulterior executării contractului, victima erorii pierde dreptul de a invoca nulitatea, iar orice notificarea anterioară cu privire la nulitate este fără efect.

Articolul 3.2.11

(Notificarea nulității)

Dreptul unei părți de a invoca nulitatea contractului se exercită prin notificarea partenerului contractual.

Articolul 3.2.12

(Termene)

(1) Notificarea nulității trebuie efectuată într-un termen rezonabil, ținându-se cont de împrejurări, din momentul în care partea îndreptățită să invoce nulitatea fie cunoștea motivele de nulitate sau nu le putea ignora, fie putea acționa liber.

(2) Dacă o parte invocă, în temeiul articolului 3.2.7, nulitatea unei anumite clauze contractuale, termenul de formulare a notificării nulității respectivei clauze contractuale curge din momentul în care partenerul contractual invocă aplicarea acestei din urmă clauze contractuale.

Articolul 3.2.13

(Nulitate parțială)

Dacă motivul de nulitate afectează numai anumite clauze contractuale, efectul nulității este limitat exclusiv la respectivele clauze, în afară de situația în care, având în vedere circumstanțele, este nerezonabilă menținerea celorlalte prevederi contractuale.

Articolul 3.2.14

(Efectul retroactiv al nulității)

Nulitatea are efect retroactiv.

Articolul 3.2.15

(Restituire)

(1) Ca efect al nulității contractului, orice parte contractantă poate solicita restituirea a ceea ce a prestat în temeiul contractului sau în temeiul clauzelor anulate, sub rezerva restituirii concomitente a ceea ce a primit în temeiul contractului sau în temeiul clauzelor anulate.

(2) Dacă restituirea în natură nu este posibilă sau nu este potrivită, restituirea se efectuează, ori de câte ori este rezonabil, prin echivalent bănesc.

(3) Partea care a beneficiat de executarea contractului nu trebuie să efectueze restituirea prin echivalent bănesc dacă imposibilitatea de a efectua restituirea în natură este imputabilă partenerului contractual.

(4) Plata unei despăgubiri poate fi solicitată pentru acoperirea cheltuielilor necesar a fi fost efectuate, în mod rezonabil, pentru a menține sau conserva ceea ce s-a primit în executarea contractului.

Articolul 3.2.16

(Despăgubiri)

Fie că a fost, fie că nu a fost anulat contractul, partea care avea cunoștință sau care ar fi trebuit să aibă cunoștință de motivul de nulitate are obligația de a plăti despăgubiri partenerului contractuale în așa măsură încât să-l repună pe acesta din urmă în aceeași situație în care s-ar fi aflat dacă nu s-ar fi încheiat contractul.

Articolul 3.2.17

(Manifestări unilaterale de voință)

Cu adaptările potrivite, prevederile prezentului capitol se aplică oricărei manifestări unilaterale de voință pe care o parte o comunică celeilalte părți.

Secțiunea 3: Interdicție

Articolul 3.3.1

(Contracte care nesocotesc norme imperative)

(1) Dacă un contract nesocotește o normă imperativă națională, internațională sau supranațională, care este aplicabilă potrivit articolului 1.4, efectele respectivei nesocotiri asupra contractului sunt efectele pe care le poate stabili, în mod expres, respectiva normă imperativă.

(2) Dacă norma imperativă nu stabilește, în mod expres, efectele nesocotirii sale asupra contractului, părțile pot utiliza remediile contractuale care, în respectivele circumstanțe, sunt rezonabile.

(3) Pentru a se stabili ceea ce este rezonabil, se va ține cont, în special, de următoarele aspecte:

(a) scopul pentru care a fost edictată norma imperativă;

(b) categoria de persoane pe care norma imperativă înțelege să o protejeze;

(c) orice sancțiune care ar putea fi aplicată potrivit normei imperative;

(d) gravitatea nesocotirii normei imperative;

(e) dacă o parte sau ambele părți aveau cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de nesocotirea normei imperative;

(f) dacă faptul executării contractului implică nesocotirea normei imperative;

(g) așteptările rezonabile ale părților.

Articolul 3.3.2

(Repunerea părților în situația anterioară)

(1) Dacă a avut loc executarea unui contract, care nesocotește, potrivit art.3.3.1, o normă imperativă, repunerea părților în situația anterioară poate fi încuviințată dacă este rezonabilă în circumstanțele respective.

(2) Pentru a se stabili ceea ce este rezonabil, se va ține cont, cu adaptările potrivite, de criteriile stabilite de articolul 3.3.1(3).

(3) Dacă repunerea părților în situația anterioară este încuviințată, aplicarea principiilor stabilite de articolul 3.2.15 se efectuează cu adaptările potrivite.

Capitolul 4 – Interpretare

Articolul 4.1

(Intenția părților)

(1) Contractul se interpretează potrivit intenției comune a părților.

(2) Dacă nu se poate stabili intenția comună a părților, contractul se interpretează în sensul pe care l-ar conferi acestuia o persoană rezonabilă de aceeași natură și aflată într-o situație identică cu situația părților.

Articolul 4.2

(Interpretarea actelor unilaterale și a altor comportamente)

(1) Interpretarea actelor unilaterale și a altor comportamente ale unei părți se interpretează potrivit intenției autorului acestora dacă cealaltă parte avea cunoștință sau nu putea ignora respectiva intenție.

(2) Dacă paragraful precedent nu este aplicabil, respectivele acte unilaterale și comportamente se interpretează în sensul pe care l-ar conferi acestora o persoană rezonabilă de aceeași natură și aflată într-o situație identică cu situația părților.

Articolul 4.3

(Împrejurări relevante)

In aplicarea articolelor 4.1 și 4.2, se va ține cont de toate circumstanțele, inclusiv de

- (a) negocierile preliminare dintre părți;**
- (b) obișnuințele comerciale;**
- (c) comportamentul părților ulterior încheierii contractului;**
- (d) natura și scopul contractului;**
- (e) interpretarea obișnuită a clauzelor și expresiilor care se utilizează în respectivul sector de activitate comercială;**
- (f) uzanțele comerciale.**

Articolul 4.4

(Interpretare coerentă)

Clauzele și formulările contractuale se interpretează în contextul întregului contract sau în contextul actului unilateral în conținutul căruia sunt utilizate.

Articolul 4.5

(Interpretare utilă)

Clauzele contractuale se interpretează în sensul în care pot produce efecte și nu în sensul în care nu pot produce efecte.

Articolul 4.6

(Regula contra proferentem)

Dacă o clauză contractuală redactată de una din părți este neclară, este preferabilă efectuarea interpretării acestei clauze contra respectivei părți.

Articolul 4.7

(Discrepanțe lingvistice)

Dacă un contract este redactat în două sau mai multe versiuni lingvistice care au eficacitate juridică egală, în ipoteza unei discrepanțe între respectivele versiuni, este preferată efectuarea interpretării potrivit versiunii originare de redactare a contractului.

Articolul 4.8
(Omisiuni)

(1) Dacă părțile nu au convenit cu privire la o clauză contractuală importantă pentru stabilirea propriilor drepturi și obligații, omisiunea este complinită printr-o clauză contractuală adecvată potrivit circumstanțelor.

(2) Pentru identifica clauza contractuală adecvată, se va ține cont, în afară de alți factori, și de

- (a) intenția părților;
- (b) natura și scopul contractului;
- (c) buna-credință;
- (d) ceea ce este rezonabil.

Capitolul 5 – Conținutul contractului, drepturile terților și obligațiile condiționale

Secțiunea 1: Conținutul contractului

Articolul 5.1.1
(Obligații exprese și implicite)

Obligațiile contractuale ale părților pot fi exprese sau implicite.

Articolul 5.1.2
(Obligații implicite)

Obligațiile implicite decurg din

- (a) natura și scopul contractului;
- (b) obișnuințele și uzanțele comerciale;
- (c) buna-credință;
- (d) ceea ce este rezonabil.

Articolul 5.1.3
(Obligația părților de a coopera)

Părțile au obligația de cooperare reciprocă în ipoteza în care, din perspectiva executării obligațiilor contractuale, este de așteptat, în mod rezonabil, ca această cooperare să aibă loc.

Articolul 5.1.4
(Obligație de rezultat. Obligație de mijloace)

- (1) Debitorul obligației de rezultat este ținut să realizeze rezultatul respectiv.
- (2) Debitorul obligației de mijloace este ținut să depună, în executarea respectivei obligații, eforturile pe care le-ar depune o persoană rezonabilă de aceeași natură și aflată într-o situație identică cu situația debitorului.

Articolul 5.1.5
(Stabilirea naturii obligației)

Pentru a stabili dacă o obligație este de mijloace sau de rezultat, se va ține cont, în mod special, printre alți factori de

- (a) modalitatea în care este stipulată obligația în contract;
- (b) prețul contractului și alte elemente ale contractului;
- (c) gradul de risc pe care îl implică, în mod obișnuit, atingerea rezultatului propus;
- (d) influența pe care o poate exercita cealaltă parte cu privire la executarea obligației.

Articolul 5.1.6
(Stabilirea calității executării obligației contractuale)

Dacă nu este determinată sau nu este determinabilă calitatea executării obligației contractuale, o parte este ținută să confere obligației executate o calitate rezonabilă și care să nu fie, având în vedere circumstanțele, inferioară unei calități medii.

Articolul 5.1.7
(Stabilirea prețului)

(1) Dacă prețul nu este determinat sau nu este determinabil, se prezumă, dacă nu se stipulează contrariul, că părțile au făcut referire fie la prețul practicat, în mod obișnuit la încheierea contractului, în respectivul sector de activitate comercială, pentru aceleași prestații efectuate în circumstanțe comparabile, fie, în lipsa practicării unui astfel de preț, la un preț rezonabil.

(2) Dacă prețul determinat de una din părți se adevărește a fi, în mod manifest, nerezonabil, respectivul preț este înlocuit de un preț rezonabil, indiferent de prevederile contractuale contrare.

(3) Dacă un terț este abilitat să stabilească prețul, dar acesta din urmă nu poate sau nu dorește să-l stabilească, se stabilește un preț contractual rezonabil.

(4) Dacă prețul trebuie stabilit prin luarea în considerare a unor standarde care nu există sau care au încetat să existe sau să fie disponibile, respectivele standarde vor fi înlocuite de cel mai apropiat standard de stabilire a prețului.

Articolul 5.1.8
(Contractul încheiat pentru o perioadă nedeterminată)

Contractul încheiat pentru o perioadă nedeterminată poate înceta la inițiativa oricărei părți prin notificarea prealabilă a unui preaviz care are o durată rezonabilă.

Articolul 5.1.9
(Renunțare prin convenție)

(1) Un creditor poate renunța la dreptul său prin încheierea unei convenții cu debitorul.

(2) Oferta cu titlu gratuit de a renunța la un drept este prezumată a fi acceptată dacă debitorul nu respinge, fără întârziere, oferta după ce a luat cunoștință de aceasta.

Secțiunea 2: Drepturile terților

Articolul 5.2.1

(Stipulația pentru altul)

(1) Părțile (“promitentul” și “stipulantul”) pot conferi, prin acord expres au implicit, un drept unui terț (“beneficiar”).

(2) Existența și conținutul dreptului pe care beneficiarul poate să-l exercite față de promitent sunt determinate prin convenția părților și sunt supuse condițiilor sau oricăror limitări stabilite de respectiva convenție.

Articolul 5.2.2

(Identificabilitatea persoanei beneficiarului)

Persoana beneficiarului trebuie să fie identificabilă, cu certitudine îndestulătoare, în conținutul contractului, dar nu este nevoie ca respectiva persoană să existe în momentul încheierii contractului.

Articolul 5.2.3

(Clauze contractuale exoneratoare și limitative)

Drepturile conferite beneficiarului includ dreptul de a invoca o clauză contractuală care exclude sau limitează răspunderea beneficiarului.

Articolul 5.2.4

(Mijloace de apărare)

Promitentul poate opune beneficiarului toate mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune stipulantului.

Articolul 5.2.5

(Revocare)

Părțile pot modifica sau revoca drepturile conferite prin contract beneficiarului atâta timp cât beneficiarul nu le-a acceptat sau nu a acționat, în mod rezonabil, în considerarea respectivelor drepturi.

Articolul 5.2.6

(Renunțare)

Beneficiarul poate renunța la un drept care i-a fost conferit.

Secțiunea 3: Obligații condiționale

Articolul 5.3.1

(Tipuri de condiții)

Contractul sau obligația contractuală pot fi perfectate sub condiția incidenței unui eveniment viitor și nesigur, astfel încât de realizarea condiției (condiție suspensivă) depinde nașterea drepturilor și obligațiilor contractuale, respectiv de realizarea condiției (condiție rezolutorie) depinde încetarea drepturilor și obligațiilor.

Articolul 5.3.2
(Efectul condițiilor)

Dacă părțile nu convin altfel:

- (a) contractul sau obligația contractuală perfectate sub condiție suspensivă încep să producă efecte juridice în momentul realizării respectivei condiții;**
- (b) contractul sau obligația contractuală perfectate sub condiție rezolutorie încetează să mai producă efecte juridice în momentul realizării respectivei condiții.**

Articolul 5.3.3
(Influențarea realizării condițiilor)

- (1) Dacă realizarea unei condiții este împiedicată de una din părți, contrar obligației de a acționa cu bună-credință sau obligației de a coopera, respectiva parte nu se poate prevala de efectele nerealizării condiției.**
- (2) Dacă realizarea condiției este determinată de una din părți, contrar obligației de a acționa cu bună-credință sau obligației de a coopera, respectiva parte nu se poate prevala de efectele realizării condiției.**

Articolul 5.3.4
(Obligația de conservare a drepturilor)

Anterior realizării unei condiții, o parte nu poate, contrar obligației de a acționa cu bună-credință, să se comporte în așa fel încât drepturile celeilalte părți să fie prejudiciate în ipoteza în care respectiva condiție s-ar realiza.

Articolul 5.3.5
(Repunerea părților în situația anterioară în ipoteza realizării condiției rezolutorii)

- (1) În momentul realizării condiției rezolutorii, aplicarea regulilor referitoare la repunerea părților în situația anterioară, astfel stabilite de articolele 7.3.6 și 7.3.7, se efectuează cu adaptările potrivite.**
- (2) Dacă părțile au stabilit că o condiție rezolutorie va opera cu efect retroactiv, aplicarea regulilor referitoare la repunerea părților în situația anterioară, astfel stabilite de articolul 3.2.15, se efectuează cu adaptările potrivite.**

Capitolul 6 – Executarea obligațiilor

Secțiunea 1: Executarea obligațiilor în general

Articolul 6.1.1
(Data executării)

Debitorul este obligat să-și execute obligațiile:

- (a) dacă a fost stabilită contractual data executării sau dacă respectiva dată este determinabilă contractual, la acea dată;**
- (b) dacă a fost stabilită contractual o perioadă de timp sau dacă respectiva perioadă de timp este determinabilă contractual, la orice dată din perioada mai sus-**

menționată, afară de cazul în care împrejurările indică faptul că stabilirea respectivei date îi revine celeilalte părți.

(c) în orice altă situație, într-un termen rezonabil care începe să curgă din momentul încheierii contractului.

Articolul 6.1.2

(Executarea dintr-o dată sau executarea succesivă)

În ipotezele prevăzute de articolul 6.1.1(b) sau (c), debitorul trebuie să-și execute obligațiile dintr-o dată, dacă respectiva executare poate fi efectuată astfel și dacă circumstanțele nu stabilesc altfel.

Articolul 6.1.3

(Executare parțială)

(1) Creditorul poate, la scadență, refuza propunerea debitorului de executare parțială a obligației, indiferent dacă respectiva propunere este sau nu este însoțită de furnizarea unei garanții cu privire la restul rămas de executat, în afară de situația în care creditorul nu are un interes legitim de a proceda astfel.

(2) Cheltuielile suplimentare cauzate creditorului de executarea parțială a obligației sunt suportate de debitor fără a se aduce atingere oricărui alt mijloc de recuperare a respectivelor cheltuieli.

Articolul 6.1.4

(Ordinea executării obligațiilor)

(1) În măsura în care executarea obligațiilor părților poate fi efectuată simultan, părțile sunt obligate să le execute astfel, în afară de cazul în care circumstanțele indică altfel.

(2) În măsura în care executarea obligației unei singure părți reclamă un termen de executare, această parte este obligată să-și execute prima obligația, în afară de cazul în care circumstanțele indică altfel.

Articolul 6.1.5

(Executarea obligațiilor anterior scadenței)

(1) Creditorul poate refuza executarea obligațiilor anterior scadenței, în afară de cazul în care nu există un interes legitim pentru a proceda astfel.

(2) Acceptarea de către o parte a executării obligațiilor anterior scadenței nu are niciun efect cu privire la data executării propriilor obligații, atâta timp cât respectiva dată nu a fost stabilită în considerarea executării obligațiilor de partenerul contractual.

(3) Cheltuielile suplimentare cauzate creditorului de executarea obligațiilor anterior scadenței sunt în sarcina debitorului, fără a se aduce atingere oricărui alt mijloc de recuperare a respectivelor cheltuieli.

Articolul 6.1.6

(Locul executării)

(1) Dacă locul executării obligației nu este stabilit contractual sau nu este determinabil contractual, executarea se efectuează:

(a) în ipoteza unei obligații evaluabile în bani, la sediul de conducere și gestiune a activității statutare al creditorului;

(b) în ipoteza oricărei alte obligații, la sediul de conducere și gestiune a activității statutare al debitorului.

(2) Partea care își schimbă, ulterior încheierii contractului, sediul de conducere și gestiune a activității statutare suportă orice creștere a cheltuielilor legate de executare pe care le-a putut cauza respectiva schimbare.

Articolul 6.1.7

(Efectuarea plății prin ordin de plată sau prin orice alt instrument bancar)

(1) Plata poate fi efectuată prin orice metodă utilizată la locul plății în condiții normale de desfășurare a activității de afaceri.

(2) Cu toate acestea, în ipoteza creditorului care, potrivit paragrafului precedent sau, în mod voluntar, acceptă un ordin de plată, orice alt instrument bancar de plată sau o promisiune de efectuare a plății, prezumția acceptării nu operează decât dacă respectivele instrumente bancare vor fi onorate la plată.

Articolul 6.1.8

(Efectuarea plății prin transfer bancar)

(1) Cu excepția situației în care creditorul a indicat un anumit cont bancar, plata prin transfer bancar poate fi efectuată la oricare din instituțiile financiare cu privire la care creditorul a adus la cunoștință faptul că are deschis un cont bancar.

(2) În ipoteza efectuării plății prin transfer bancar, debitorul este liberat de obligația sa din momentul în care transferul bancar la instituția financiară a creditorului a fost operat în mod valid.

Articolul 6.1.9

(Moneda de plată)

(1) Debitorul obligației de plată a unei sume de bani exprimate în altă monedă decât în moneda de la locul plății se poate libera prin efectuarea plății în această din urmă monedă, cu excepția situației în care

(a) respectiva monedă nu este liber convertibilă; sau

(b) părțile au convenit că plata sumei de bani va fi efectuată numai în moneda în care este exprimată obligația pecuniară.

(2) Dacă debitorul se găsește în imposibilitatea de a efectua plata în moneda în care obligația pecuniară este exprimată, creditorul poate solicita, chiar și în ipoteza stabilită de paragraful 1(b), efectuarea plății în moneda de la locul plății.

(3) Efectuarea plății în moneda de la locul plății se efectuează la cursul de schimb existent la data scadenței.

(4) Cu toate acestea, dacă debitorul nu plătește la scadență, creditorul poate solicita efectuarea plății fie la cursul de schimb existent la data scadenței, fie la cursul de schimb existent la data efectuării respectivei plăți.

Articolul 6.1.10

(Monedă de plată nespecificată)

Dacă obligația de plată a unei sume de bani nu specifică o anumită monedă, plata trebuie efectuată în moneda de la locul în care trebuie efectuată respectiva plată.

Articolul 6.1.11
(*Cheltuielile de executare*)

Fiecare parte suportă cheltuielile de executare aferente propriilor obligații.

Articolul 6.1.12
(*Imputația plăților*)

(1) Debitorul, care are mai multe obligații pecuniare față de același creditor, poate specifica, în momentul efectuării plății, obligația pe care înțelege să o stingă. Cu toate acestea, imputația operează, mai întâi, cu privire la cheltuieli, apoi cu privire la dobânzi și, în final, cu privire la debitul principal.

(2) Dacă debitorul nu specifică nimic în acest sens, creditorul poate, într-un termen rezonabil ulterior efectuării plății, să indice debitorului asupra cărei obligații operează imputația, sub rezerva ca respectiva obligație să fie exigibilă și nelitigioasă.

(3) Dacă imputația nu se efectuează potrivit niciunui din cele două paragrafe precedente, imputația operează asupra obligației care îndeplinește, în ordinea menționată mai jos, unul din criteriile următoare:

- (a) obligația ajunsă la scadență sau obligația care a ajuns prima la scadență;
- (b) obligația garantată cel mai puțin;
- (c) obligația cea mai oneroasă pentru debitor;
- (d) obligația cea mai veche.

Dacă niciunul din criteriile precedente nu este incident, imputația operează, proporțional, asupra tuturor obligațiilor.

Articolul 6.1.13
(*Imputația în ipoteza obligațiilor nepecuniare*)

Aplicarea articolului 6.1.12 se efectuează, cu adaptările necesare, în ipoteza imputației executării obligațiilor nepecuniare.

Articolul 6.1.14
(*Solicitarea autorizației unei entități publice*)

Dacă legislația unui stat prevede emiterea autorizației unei entități publice care condiționează validitatea contractului sau executarea acestuia, iar legislația mai sus-menționată, respectiv împrejurările nu stabilesc altfel,

- (a) partea, care și-a stabilit sediul de conducere și gestiune a activității statutare în acel stat, va efectua formalitățile necesare pentru obținerea autorizației;
- (b) în orice altă situație, formalitățile pentru obținerea autorizației vor fi efectuate de debitorul obligației cu privire la executarea căreia este instituită cerința obținerii autorizației.

Articolul 6.1.15
(*Procedura de obținere a autorizației*)

(1) Partea care trebuie să îndeplinească formalitățile necesare pentru obținerea autorizației va proceda în acest sens fără întârziere și va suporta toate cheltuielile pe care le implică acest demers.

(2) Respectiva parte va informa, fără întârziere, pe partenerul contractual cu privire la emiterea sau refuzul emiterii autorizației.

Articolul 6.1.16

(Autorizație nici încuviințată, nici refuzată)

(1) Orice parte este îndreptățită să pună capăt contractului dacă, în pofida tuturor formalităților efectuate de partea obligată la respectiva efectuare, autorizația nu este nici încuviințată, nici refuzată în termenul stabilit sau, dacă nu a fost stabilit niciun termen, într-un termen rezonabil care curge din momentul încheierii contractului.

(2) Paragraful precedent nu se aplică dacă autorizația condiționează validitatea numai a anumitor clauze contractuale și, dacă sunt avute în vedere circumstanțele, ar părea rezonabilă, chiar în eventualitatea neîncuviințării autorizației, reținerea validității celorlalte clauze contractuale.

Articolul 6.1.17

(Refuzul încuviințării autorizației)

(1) Refuzul încuviințării autorizației care condiționează validitatea contractului are drept consecință nulitatea contractului. Dacă refuzul condiționează validitatea numai a anumitor clauze, numai aceste clauze sunt nule și, dacă sunt avute în vedere circumstanțele, este rezonabilă reținerea validității celorlalte clauze contractuale.

(2) Principiile referitoare la neexecutare se aplică dacă refuzul încuviințării autorizației are drept consecință imposibilitatea totală sau parțială de executare a contractului.

Secțiunea 2: Hardship

Articolul 6.2.1

(Respectarea contractului)

Chiar dacă executarea unui contract devine mai oneroasă pentru una din părți, respectiva parte este ținută să-și execute obligațiile în condițiile prevăzute de dispozițiile următoare referitoare la hardship.

Articolul 6.2.2

(Definiție)

Există hardship în ipoteza în care apar evenimente care alterează fundamental echilibrul contractului fie pentru că au crescut cheltuielile executării obligațiilor, fie pentru că valoarea contraprestației s-a diminuat, și

(a) evenimentele au apărut sau au devenit cunoscute părții lezate ulterior încheierii contractului;

(b) evenimentele nu au putut fi, în mod rezonabil, luate în considerare, de partea lezată în momentul încheierii contractului;

(c) evenimentele nu pot fi controlate de partea lezată;

(d) riscul revenimentelor nu a fost asumat de partea lezată.

Articolul 6.2.3

(Efecte)

- (1) În caz de hardship, partea lezată este îndreptătită să ceară renegocierea contractului. Cererea va fi efectuată, fără întârziere, și va indica motivele care au stat la baza efectuării acesteia.
- (2) Cererea de renegociere a contractului nu conferă, prin ea însăși, părții lezate dreptul de a suspenda executarea propriilor obligații.
- (3) În lipsa ajungerii la un acord într-un termen rezonabil, orice parte poate sesiza instanța statală sau tribunalul arbitral.
- (4) În ipoteza în care constată existența unui caz de hardship, instanța statală sau tribunalul arbitral poate, dacă apreciază acest lucru ca fiind rezonabil,
  - (a) să dispună încetarea contractului la data și în condițiile pe care le stabilește în acest sens; sau
  - (b) să dispună adaptarea contractului în scopul restabilirii echilibrului prestațiilor.

Capitolul 7 – Neexecutarea obligațiilor

Secțiunea 1: Neexecutarea obligațiilor în general

Articolul 7.1.1

(Definiție)

Prin neexecutare se înțelege orice neexecutare de către o parte a oricăreia din propriile obligații contractuale, inclusiv executarea defectuoasă sau executarea cu întârziere a respectivelor obligații.

Articolul 7.1.2

(Intervenția celeilalte părți)

O parte nu se poate prevala de neexecutarea celeilalte părți în măsura în care o astfel de neexecutare a fost cauzată fie de propria acțiune sau inacțiune, fie de un alt eveniment cu privire la care prima parte și-a asumat riscul.

Articolul 7.1.3

(Excepția de neexecutare)

- (1) În ipoteza executării simultane a obligațiilor contractuale, fiecare parte poate suspenda executarea propriilor obligații atâta timp cât cealaltă parte nu a oferit executarea propriilor obligații.
- (2) În ipoteza executării consecutive a obligațiilor contractuale, partea care trebuie să execute ultima propriile obligații poate suspenda această executare atâta timp cât partea care trebuie să execute prima propriile obligații nu a procedat în acest sens.

Articolul 7.1.4

(Remediarea neexecutării de către debitor)

- (1) Debitorul poate, pe propria cheltuială, să ia orice măsură de remediere a propriei neexecutări, dacă

- (a) fără întârziere, formulează o notificare prin care indică modalitatea de remediere a neexecutării și perioada de efectuare a respectivei remedieri;
  - (b) măsura de remediere este potrivită în respectivele circumstanțe;
  - (c) creditorul nu are niciun interes legitim de a refuza respectiva măsură de remediere; și
  - (d) măsura de remediere este luată fără întârziere.
- (2) Notificarea încetării contractului nu aduce atingere dreptului de remediere a neexecutării.
- (3) O dată cu notificarea efectivă a remedierii neexecutării, drepturile creditorului care sunt incompatibile cu respectiva remediere sunt suspendate atâta timp cât perioada de efectuare a remedierii neexecutării nu a expirat.
- (4) Creditorul poate suspenda executarea propriilor obligații în perioada de efectuare a remedierii neexecutării.
- (5) Chiar dacă remedierea neexecutării a fost efectuată, creditorul își conservă dreptul de a solicita daune-interese atât pentru repararea prejudiciului produs prin întârzierea în executare, cât și pentru repararea oricărui prejudiciu sau pentru repararea prejudiciului a cărui producere nu a putut fi împiedicată prin efectuarea remedierii.

Articolul 7.1.5

(Termen suplimentar pentru executare)

- (1) În caz de neexecutare, creditorul poate să-l notifice pe debitor în sensul acordării unui termen suplimentar pentru executare.
- (2) În cadrul respectivului termen suplimentar, creditorul poate suspenda executarea propriilor obligații correlative și poate solicita despăgubiri, dar nu poate utiliza orice alt remediu contractual. Dacă debitorul îl notifică pe creditor în sensul că nu-și va executa obligațiile în cadrul termenului suplimentar, sau dacă la expirarea respectivului termen suplimentar debitorul nu a procedat la executare, creditorul poate utiliza orice alt remediu contractual care este disponibil potrivit prezentului capitol.
- (3) Creditorul care, prin notificarea debitorului, a acordat acestuia din urmă un termen suplimentar, rezonabil ca durată, pentru executare, poate, dacă întârzierea în executare nu constituie o neexecutare esențială, să pună capăt raporturilor contractuale la expirarea respectivului termen. Creditorul poate menționa în notificare faptul că neefectuarea executării în termenul suplimentar, rezonabil ca durată, acordat în acest sens atrage automat încetarea contractului.
- (4) Paragraful precedent nu se aplică dacă obligația neexecutată reprezintă o componentă minoră a ansamblului obligațiilor debitorului.

Articolul 7.1.6

(Clauze exoneratoare)

Clauza contractuală care limitează sau care exclude răspunderea unei părți pentru neexecutare sau care permite uneia din părți să-și execute obligațiile, în mod substanțial, diferit față de ceea ce s-ar fi așteptat, în mod rezonabil, cealaltă parte, nu poate fi invocată dacă, prin raportare la scopul contractului, ar fi, în mod manifest, inechitabil de a proceda astfel.

Articolul 7.1.7
(Forță majoră)

(1) Este exonerat de răspundere debitorul care dovedește că propria neexecutare a fost determinată de un eveniment care nu putea fi controlat de acesta și cu privire la care nu s-ar fi putut aștepta, în mod rezonabil, să-l ia în considerare în momentul încheierii contractului sau să-l fi prevenit sau să-l fi depășit sau să-i fi depășit consecințele.

(2) Dacă evenimentul este numai temporar, exonerarea de răspundere produce efecte, având în vedere consecințele evenimentului asupra executării contractului, pentru o perioadă de timp rezonabilă.

(3) Debitorul trebuie să-l notifice pe creditor atât cu privire la ivirea, cât și cu privire la consecințele evenimentului asupra propriei capacități de executare. Dacă notificarea nu ajunge la destinație într-un termen rezonabil care curge din momentul în care debitorul avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de ivirea respectivului eveniment, debitorul este obligat să plătească despăgubiri pentru repararea prejudiciului produs prin lipsa ajungerii la destinație.

(4) Dispozițiile prezentului capitol nu împiedică pe nicio parte să exercite dreptul de a pune capăt raporturilor contractuale, de a suspenda executarea propriilor obligații sau de a solicita plata dobânzii aferente capitalului datorat.

Secțiunea 2: Dreptul la executare

Articolul 7.2.1
(Executarea obligației pecuniare)

Dacă debitorul nu execută obligația de a plăti o sumă de bani, creditorul are dreptul de a pretinde, inclusiv pe calea unei acțiuni în justiție, executarea respectivei obligații.

Articolul 7.2.2
(Executarea obligației nepecuniare)

Dacă debitorul nu execută obligația nepecuniară, creditorul are dreptul de a pretinde, inclusiv pe calea unei acțiuni în justiție, executarea respectivei obligații, în afară de cazul în care

- (a) executarea este imposibilă în drept și în fapt;
- (b) executarea sau executarea silită, dacă aceasta din urmă are loc, implică depunerea de eforturi sau efectuarea de cheltuieli nerezonabile;
- (c) creditorul poate, în mod rezonabil, să obțină executarea într-un alt mod;
- (d) executarea are un caracter strict personal; sau
- (e) creditorul nu solicită executarea într-un termen rezonabil care curge din momentul în care avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de respectiva neexecutare.

Articolul 7.2.3
(Remediere și înlocuire)

Dreptul la executare include, dacă este cazul, atât dreptul la repararea și înlocuirea obiectului obligației, cât și orice alt mijloc de remediere a executării defectuoase. Dispozițiile articolelor 7.2.1 – 7.2.2 se aplică în consecință.

Articolul 7.2.4

(Penalitate)

(1) În ipoteza în care o instanță statală sau un tribunal arbitral dispune obligarea unei părți la executarea propriilor obligații contractuale, se poate dispune, în egală măsură, pentru eventualitatea în care respectiva parte nu se conformează respectivei decizii, obligarea acesteia la plata unei penalități.

(2) Penalitatea va fi plătită creditorului, în afară de cazul în care dispozițiile imperative ale legii forului nu stabilesc altfel. Plata penalității către creditor nu exclude dreptul acestuia din urmă de a solicita plata de despăgubiri.

Articolul 7.2.5

(Modificarea remediului contractual)

(1) Creditorul care a solicitat executarea unei obligații nepecuniare, dar care nu a primit respectiva executare în termenul stabilit sau, în lipsa stabilirii unui astfel de termen, într-un termen rezonabil, se poate prevala de orice alt remediu contractual.

(2) Dacă hotărârea unei instanțe statale sau a unui tribunal arbitral cu privire la executarea unei obligații nepecuniare nu poate fi executată silit, creditorul se poate prevala de orice alt remediu contractual.

Secțiunea 3: Încetarea contractului

Articolul 7.3.1

(Dreptul de a înceta raporturile contractuale)

(1) O parte poate înceta raporturile contractuale dacă este incidentă o neexecutare substanțială a partenerului contractual.

(2) Pentru a stabili ceea ce constituie o neexecutare substanțială, se vor lua, cu precădere, în considerare următoarele împrejurări:

(a) neexecutarea îl lipsește, în mod substanțial, pe creditor de ceea ce era îndreptățit să primească potrivit contractului, în afară de cazul în care cealaltă parte nu a prevăzut sau nu ar fi putut să prevadă acest rezultat;

(b) stricta executare a obligației este esențială pentru contract;

(c) neexecutarea este săvârșită cu intenție sau din culpă;

(d) neexecutarea lasă creditorului impresia că nu se mai poate aștepta în viitor la executarea contractului;

(e) debitorul ar suferi, în ipoteza încetării contractului, o pierdere disproporționată ca efect al propunerii de a executa contractul sau ca efect al executării contractului.

(3) În ipoteza executării, cu întârziere a obligațiilor contractuale, creditorul poate, în egală măsură, să pună capăt raporturilor contractuale, dacă debitorul nu execută respectivele obligații în termenul stabilit de articolul 7.1.5.

Articolul 7.3.2

(Notificarea încetării contractului)

(1) Dreptul unei părți de a pune capăt raporturilor contractuale se exercită prin notificarea celeilalte părți.

(2) Dacă propunerea de executare este tardivă sau dacă executarea nu este conformă prevederilor contractuale, creditorul pierde dreptul de pune capăt raporturilor

contractuale dacă respectiva intenție nu este adusă la cunoștința debitorului, într-un termen rezonabil, care curge din momentul în care creditorul avea cunoștință sau ar fi trebuit să aibă cunoștință de executarea tardivă sau de executarea neconformă.

Articolul 7.3.3

(Neexecutare anticipată)

O parte este îndreptățită să pună capăt raporturilor contractuale dacă, anterior expirării termenului stabilit pentru executare, este indubitabil faptul că va avea loc o neexecutare esențială.

Articolul 7.3.4

(Garanții adecvate pentru buna executare)

Dacă una din părți crede, în mod rezonabil, că va interveni o neexecutare esențială, poate solicita garanții adecvate pentru buna executare a contractului și poate, între timp, să suspende executarea propriilor obligații. Dacă aceste garanții nu sunt furnizate într-un termen rezonabil, partea solicitantă poate pune capăt raporturilor contractuale.

Articolul 7.3.5

(Efectele încetării contractului în general)

- (1) Încetarea contractului determină încetarea pentru viitor a obligațiilor contractuale.
- (2) Încetarea contractului nu exclude dreptul niciunei părți de a solicita despăgubiri pentru neexecutare.
- (3) Încetarea contractului nu are niciun efect atât asupra clauzelor de soluționare a litigiilor, cât și asupra oricărei alte clauze contractuale destinată a produce efecte ulterior încetării contractului.

Articolul 7.3.6

(Restituire în ipoteza contractelor cu executare imediată)

- (1) În ipoteza încetării contractului cu executare dintr-o dată, fiecare parte poate solicita restituirea a ceea ce a furnizat în executarea contractului, sub condiția restituirii simultane a ceea ce a primit respectiva parte în executarea aceluiași contract.
- (2) Dacă restituirea în natură nu este posibilă sau nu este potrivită, trebuie efectuată, în măsura în care este rezonabil, restituirea prin echivalent.
- (3) Beneficiarul executării unei obligații nu este obligat la restituirea prin echivalent dacă imposibilitatea restituirii în natură este imputabilă celeilalte părți.
- (4) O sumă de bani poate fi solicitată pentru acoperirea cheltuielilor, în mod rezonabil, necesare pentru conservarea sau menținerea a ceea ce a fost primit în executarea contractului.

Articolul 7.3.7

(Restituire în ipoteza contractelor cu executare succesivă)

- (1) În ipoteza încetării contractului cu executare succesivă, restituirea nu se poate solicita decât cu privire la prestațiile aferente perioadei ulterioare încetării respectivului contract, dacă acel contract este divizibil.
- (2) În măsura în care are loc restituirea prestațiilor, se aplică prevederile articolului 7.3.6.

Secțiunea 4: Despăgubiri

Articolul 7.4.1

(Dreptul la despăgubiri)

Neexecutarea oricărei obligații conferă creditorului dreptul la despăgubiri fie cu titlu exclusiv, fie în completarea oricăror alte remedii contractuale, sub rezerva cauzelor de exonerare prevăzute de prezentele Principii.

Articolul 7.4.2

(Repararea integrală a prejudiciului)

(1) Creditorul este îndreptățit la repararea integrală a prejudiciului suferit ca urmare a neexecutării obligațiilor de către debitor. Prejudiciul include atât orice pierdere efectivă suferită, cât și orice beneficiu nerealizat, ținându-se cont de orice câștig al creditorului care rezultă din evitarea unei cheltuieli sau a unei pierderi.

(2) Prejudiciul poate fi nepatrimonial și poate rezulta, de exemplu, dintr-o suferință fizică sau morală.

Articolul 7.4.3

(Certitudinea prejudiciului)

(1) Nu poate fi reparat decât prejudiciul, chiar viitor, care este stabilit cu un grad rezonabil de certitudine.

(2) Prejudiciul care constă în pierderea unei șanse poate fi reparat în măsura probabilității realizării sale.

(3) Dacă prejudiciul nu poate fi evaluat cu un grad suficient de certitudine, evaluarea este efectuată de instanța statală sau de tribunalul arbitral.

Articolul 7.4.4

(Previzibilitatea prejudiciului)

Debitorul este obligat să repare numai prejudiciul prevăzut sau care ar fi putut fi, în mod rezonabil, prevăzut în momentul încheierii contractului drept o posibilă consecință a propriei neexecutări.

Articolul 7.4.5

(Proba prejudiciului în ipoteza încheierii unui contract de înlocuire)

În ipoteza în care contractul a încetat la inițiativa creditorului, iar acesta a încheiat, într-un termen și într-o modalitate rezonabile, un alt contract, respectivul creditor poate solicita plata diferenței dintre prețul stabilit în contractul inițial și prețul stabilit în contractul de înlocuire, precum și plata de despăgubiri pentru repararea oricărui prejudiciu suplimentar.

Articolul 7.4.6

(Proba prejudiciului prin luarea în considerare a prețului curent)

(1) În ipoteza în care contractul a încetat la inițiativa creditorului, iar acesta nu a încheiat un alt contract, dar există un preț curent cu privire la prestații de același tip, respectivul creditor poate solicita plata diferenței dintre prețul stabilit în contract și prețul curent, precum și plata de despăgubiri pentru repararea oricărui prejudiciu suplimentar.

(2) Prin preț curent se înțelege prețul general practicat pentru prestații efectuate în circumstanțe comparabile la locul în care respectivul contract ar fi trebuit executat, sau, dacă nu există un preț general practicat în acel loc, prin preț curent se înțelege prețul general practicat în orice alt loc care pare a fi, în mod rezonabil, potrivit pentru a fi luat în considerare drept loc de referință.

Articolul 7.4.7

(Prejudiciu parțial imputabil creditorului)

Dacă producerea prejudiciului este parțial imputabilă unei acțiuni sau unei omisiuni a creditorului sau unui alt eveniment cu privire la care respectivul creditor suportă riscul, cuantumul despăgubirilor va fi redus în măsura în care acești factori au contribuit la producerea prejudiciului, ținându-se cont de comportamentul respectiv al părților.

Articolul 7.4.8

(Diminuarea prejudiciului)

(1) Debitorul nu are obligația reparării prejudiciului suferit de creditor în măsura în care respectivul prejudiciu ar fi putut fi diminuat de acesta din urmă prin luarea unor măsuri rezonabile.

(2) Creditorul este îndreptățit să recupereze orice cheltuieli rezonabile ocazionate de luarea măsurilor de diminuare a prejudiciului.

Articolul 7.4.9

(Dobândă pentru neplata unei sume de bani)

(1) În ipoteza neexecutării obligației de plată a unei sume de bani la scadență, creditorul este îndreptățit să solicite, pentru perioada cuprinsă între data scadenței și data plății, dobânda aferentă respectivei sume de bani, indiferent dacă este sau nu este incidentă o cauză exoneratoare de răspundere.

(2) Dobânda aplicabilă este fie dobânda bancară medie aplicabilă pe termen scurt monedei de plată a contractului în locul în care plata trebuie efectuată, fie, în lipsa unei astfel de dobânzi în respectivul loc, aceeași dobândă din statul monedei de plată. În lipsa unei astfel de dobânzi în oricare din cele două locuri mai sus-menționate, dobânda aplicabilă este dobânda adecvată stabilită de legea statului monedei de plată.

(3) Creditorul este îndreptățit să solicite plata de despăgubiri suplimentare dacă neplata sumei de bani a produs un prejudiciu mai mare.

Articolul 7.4.10

(Dobânda aferentă despăgubirilor)

Dacă părțile nu au convenit altfel, dobânda aferentă despăgubirilor pentru neexecutarea unei obligații nepecuniare se datorează din momentul neexecutării.

Articolul 7.4.11

(Modalitatea efectuării plății despăgubirilor constând într-o sumă de bani)

(1) Despăgubirile se plătesc global. Cu toate acestea, respectivele despăgubiri pot fi plătite și fracționat dacă natura prejudiciului relevă caracterul potrivit al efectuării plății în mod acest mod.

(2) Despăgubirile plătibile fracționat pot fi indexate.

Articolul 7.4.12

(Moneda de evaluare a despăgubirilor)

În funcție de moneda care este mai potrivită, despăgubirile sunt evaluate fie în moneda în care obligația pecuniară a fost exprimată, fie în moneda în care prejudiciul a fost suferit.

Articolul 7.4.13

(Stabilirea plății unei sume de bani pentru neexecutare)

(1) Dacă prevederile contractuale stipulează că partea care nu-și execută obligațiile va plăti o sumă de bani părții prejudiciate, aceasta din urmă este îndreptățită să solicite plata respectivei sume de bani, indiferent de prejudiciul suferit în mod efectiv.

(2) Cu toate acestea, în pofida oricărei prevederi contrare, respectiva sumă de bani poate fi redusă într-un quantum rezonabil dacă este, în mod vădit, excesivă în raport atât cu prejudiciul care decurge din neexecutare, cât și cu alte circumstanțe.

Capitolul 8 – Compensația

Articolul 8.1

(Condițiile compensației)

(1) Dacă două persoane sunt reciproc debitoare cu privire la sume de bani sau își datorează una alteia prestații de aceeași natură, una dintre acestea ("prima parte") poate compensa datoria pe care o are față de creditorul său ("cealaltă parte") dacă în momentul efectuării compensării

(a) prima parte este îndreptățită să execute propria obligație;

(b) obligația celeilalte părți este certă atât cu privire la existență, cât și cu privire la quantum, respectiv este exigibilă.

(2) Dacă obligațiile ambelor părți decurg din același contract, prima parte poate, de asemenea, să efectueze compensarea propriei obligații cu obligația celeilalte părți care nu este certă nici cu privire la existență, nici cu privire la quantum.

Articolul 8.2

(Compensația obligațiilor exprimate în monedă străină)

Dacă sumele de bani care urmează a fi compensate sunt stabilite în monede diferite, compensarea nu se poate efectua decât dacă cele două monede sunt liber convertibile, iar părțile nu au stabilit ca prima parte să execute propria obligație de plată a unei sume de bani numai într-o anumită monedă.

Articolul 8.3

(Compensația prin notificare)

Dreptul de a efectua compensația se exercită prin notificarea celeilalte părți.

Articolul 8.4

(Conținutul notificării)

(1) Notificarea trebuie să menționeze, într-o modalitate suficient de precisă, obligațiile care se vor compensa.

(2) Dacă notificarea nu menționează obligația cu privire la care va opera compensația, cealaltă parte poate, într-un termen rezonabil, să aducă la cunoștința primei părți obligația sau obligațiile pe care înțelege să le compenseze. Dacă nu se aduce la cunoștință acest lucru, compensația se efectuează proporțional cu privire la toate obligațiile.

Articolul 8.5
(Efectele compensației)

- (1) Compensația stinge obligațiile părților.
- (2) Dacă obligațiile sunt diferite cu privire la quantum, compensația stinge obligațiile până la concurența celei mai mici dintre ele.
- (3) Compensația produce efecte juridice din momentul efectuării notificării.

Capitolul 9 – Cesiunea de creanțe, transmiterea obligațiilor, cesiunea contractelor

Secțiunea 1: Cesiunea de creanțe

Articolul 9.1.1
(Definiții)

Prin “cesiune de creanță” se înțelege transmiterea prin convenție, efectuată de o persoană (“cedentul”) către o altă persoană (“cesionarul”), a unei creanțe pe care cedentul o are contra unui terț (“debitorul”), cu privire la plata unei sume de bani sau cu privire la executarea oricărei alte prestații. Transmiterea creanței poate fi efectuată cu titlu de garanție.

Articolul 9.1.2
(Excluderi)

Prezenta secțiune nu se aplică cesiunilor efectuate potrivit unor reguli speciale aplicabile următoarelor cesiuni:

- (a) cesiunea instrumentelor negociabile, cum ar fi, de exemplu, cesiunea titlurilor negociabile, cesiunea titlurilor de proprietate și cesiunea instrumentelor financiare, sau
- (b) cesiunea creanțelor efectuată în cadrul cesiunii unei afaceri.

Articolul 9.1.3
(Cesiunea creanțelor nepecuniare)

Creanța referitoare la executarea unei obligații nepecuniare nu poate fi cesionată decât dacă cesiunea nu determină ca respectiva obligație să fie, în mod semnificativ, mai oneroasă.

Articolul 9.1.4
(Cesiune parțială)

- (1) Creanța referitoare la plata unei sume de bani poate fi cedată parțial.
- (2) Creanța referitoare la executarea unei obligații pecuniare nu poate fi cedată parțial decât dacă respectiva obligație este divizibilă și dacă cesiunea nu determină ca obligația să fie, în mod semnificativ, mai oneroasă.

Articolul 9.1.5
(Creanțe viitoare)

Creanța viitoare este considerată a fi transferată în momentul realizării cesiunii de creanță dacă respectiva creanță, o dată născută, poate fi identificată drept creanța cedată.

Articolul 9.1.6
(Creanțe cedate în lipsa unei identificări individuale)

Mai multe creanțe pot fi cedate fără a fi identificate fiecare în parte, sub rezerva îndeplinirii condiției ca aceste creanțe să poată fi identificate drept creanțe cedate în momentul cesiunii sau în momentul în care respectivele creanțe sunt pe cale să se nască.

Articolul 9.1.7
(Acord neformalizat dintre cedent și cesionar)

(1) Transmiterea creanței operează prin simplul acord dintre cedent și cesionar, fără a fi necesară notificarea debitorului.

(2) Cerința exprimării consimțământului debitorului nu trebuie îndeplinită, cu excepția situației în care obligația, potrivit împrejurărilor, are, în mod esențial, un caracter personal.

Articolul 9.1.8
(Cheltuieli suplimentare convenite debitorului)

Debitorul are dreptul să solicite fie cedentului, fie cesionarului plata oricăror cheltuieli suplimentare ocazionate de cesiunea de creanță.

Articolul 9.1.9
(Clauze de incesibilitate)

(1) Cesiunea de creanță cu privire la plata unei sume de bani este valabilă în pofida existenței unei convenții între cedent și debitor care limitează sau interzice o astfel de cesiune. Cu toate acestea, cedentul poate fi responsabil față de debitor pentru neexecutarea contractului.

(2) Cesiunea de creanță cu privire la executarea oricărei alte prestații nu este valabilă dacă este contrară convenției dintre cedent și debitor care limitează sau interzice o astfel de cesiune. Cu toate acestea, cesiunea este valabilă dacă cesionarul nu avea cunoștință sau nu ar fi putut avea cunoștință, în momentul cesiunii, de respectiva convenție. În acest caz, cedentul poate fi responsabil față de debitor pentru neexecutarea contractului.

Articolul 9.1.10
(Notificarea debitorului)

(1) Atâta timp cât cesiunea nu a fost notificată de cedent sau de cesionar, debitorul este liberat prin efectuarea plății către cedent.

(2) Ulterior primirii acestei notificări, debitorul nu se mai poate libera decât prin efectuarea plății către cesionar.

Articolul 9.1.11
(Cesiuni succesive)

Dacă cedentul transmite aceeași creanță către doi sau mai mulți cesionari succesivi, debitorul se liberează prin plata efectuată potrivit ordinii în care notificările au fost primite.

Articolul 9.1.12
(Proba pertinentă a cesiunii)

(1) Dacă notificarea este efectuată de cesionar, debitorul poate solicita cesionarului să furnizeze, într-un termen rezonabil, o probă pertinentă în sensul că cesiunea a fost, într-adevăr, efectuată.

(2) Atâta timp cât o astfel de probă nu a fost furnizată, debitorul poate suspenda efectuarea plății.

(3) Notificarea este fără efect dacă nu a fost furnizată respectiva probă pertinentă.

(4) Proba pertinentă poate consta, în mod special, în orice document scris care emană de la cedent și care indică faptul că cesiunea a avut loc.

Articolul 9.1.13
(Mijloace de apărare și compensația)

(1) Debitorul poate opune cesionarului orice mijloace de apărare pe care le-ar putea opune cedentului.

(2) Debitorul poate exercita față de cesionar orice drept de efectuare a compensației pe care l-ar putea exercita față de cedent până în momentul în care a primit notificarea cesiunii.

Articolul 9.1.14
(Drepturi aferente creanței cedate)

(1) Prin cesiunea de creanță se transmit cesionarului:

(a) toate drepturile cedentului cu privire la efectuarea plății sau cu privire la efectuarea oricărei alte prestații, astfel cum sunt prevăzute de contractul referitor la creanța cedată, și

(b) toate drepturile care garantează plata creanței cedate.

Articolul 9.1.15
(Garanții furnizate de cedent)

(1) Dacă nu se prevede contrariul, cedentul garantează cesionarului următoarele:

(a) creanța cedată există în momentul efectuării cesiunii, cu excepția situației în care nu este vorba despre o creanță viitoare;

(b) cedentul are dreptul de a transmite creanța;

(c) creanța nu a fost anterior transmisă niciunui alt cesionar și nu este afectată de niciun drept sau de nicio pretenție a unui terț;

(d) debitorul nu poate opune niciun mijloc de apărare;

(e) nici debitorul, nici cedentul nu au notificat compensarea creanței cedate și nici nu vor proceda la efectuarea unei astfel de notificări;

(f) cedentul va restitui cesionarului orice sumă de bani primită de la debitor anterior efectuării notificării cesiunii.

Secțiunea 2: Transmiterea obligațiilor

Articolul 9.2.1

(Modalitățile transmiterii)

Obligația de a plăti o sumă de bani sau de a executa orice altă prestație poate fi transmisă de la o persoană (“debitorul originar”) la o altă persoană (“noul debitor”) fie

(a) prin convenția încheiată între debitorul originar și noul debitor, sub rezerva art.9.2.3, sau

(b) prin convenția încheiată între creditor și noul debitor prin care noul debitor își asumă respectiva obligație.

Articolul 9.2.2

(Excludere)

Prezenta secțiune nu se aplică transmiterii obligațiilor efectuate potrivit unor reguli speciale aplicabile transmiterii obligațiilor efectuate în cadrul cesiunii unei afaceri.

Articolul 9.2.3

(Cerința consimțământului creditorului cu privire la cesiune)

Transmiterea unei obligații prin convenția între debitorul originar și noul debitor necesită exprimarea consimțământului creditorului.

Articolul 9.2.4

(Consimțământul anticipat al creditorului)

(1) Creditorul poate să-și exprime consimțământul anticipat.

(2) Dacă creditorul și-a exprimat consimțământul anticipat, transmiterea obligației produce efecte juridice în momentul notificării creditorului sau în momentul în care creditorul a luat cunoștință de aceasta.

Articolul 9.2.5

(Liberarea debitorului originar)

(1) Creditorul poate să-l libereze pe debitorul originar.

(2) Creditorul poate, în egală măsură, să nu-l libereze pe debitorul originar pentru eventualitatea în care noul debitor nu și-ar executa obligația în mod corespunzător.

(3) În orice altă ipoteză, debitorul originar și noul debitor răspund solidar pentru neexecutarea obligației.

Articolul 9.2.6

(Executarea obligației de către un terț)

(1) Fără a fi nevoie de exprimarea consimțământului creditorului, debitorul poate conveni cu o altă persoană ca aceasta din urmă să execute, în locul debitorului, obligația, sub rezerva condiției ca obligația să nu aibă, potrivit circumstanțelor, un caracter, în mod esențial, personal.

(2) Creditorul își conservă dreptul de a se îndrepta contra debitorului.

Articolul 9.2.7

(Mijloace de apărare și compensația)

(1) Noul debitor poate opune creditorului toate mijloacele de apărare pe care debitorul originar le-ar putea opune respectivului creditor.

(2) Noul debitor nu poate exercita față de creditor dreptul de efectuare a compensației pe care l-ar putea exercita debitorul originar față de respectivul creditor.

Articolul 9.2.8

(Drepturi aferente obligației transmise)

(1) Creditorul se poate prevala în fața noului debitor de toate drepturile sale cu privire la plata unei sume de bani sau privire la orice altă prestație, astfel cum sunt prevăzute de contractul referitor la obligația transmisă.

(2) Dacă debitorul originar este liberat potrivit paragrafului 1 al articolului 9.2.5, orice altă persoană, alta decât noul debitor, care a garantat plata datoriei, este liberată, dacă această altă persoană nu acceptă să mențină garanția în favoarea creditorului.

(3) Liberarea debitorului originar determină, în egală măsură, stingerea oricărei garanții constituite de acesta în favoarea creditorului pentru executarea obligației, dacă garanția nu privește un bun transferat în cadrul unei operațiuni intervenite între debitorul originar și noul debitor.

Secțiunea 3: Cesiunea contractelor

Articolul 9.3.1

(Definiții)

Prin “cesiunea contractului” se înțelege transmiterea prin convenție efectuată de către o persoană (“cedentul”) către o altă persoană (“cesionarul”) a drepturilor și obligațiilor cedentului care sunt născute dintr-un contract încheiat cu altă persoană (“cealaltă parte”).

Articolul 9.3.2

(Excludere)

Prezenta secțiune nu se aplică cesiunii contractelor efectuate potrivit unor reguli speciale aplicabile cesiunii contractelor intervenite în cadrul cesiunii unei afaceri.

Articolul 9.3.3

(Cerința consimțământului celeilalte părți)

Cesiunea unui contract necesită exprimarea consimțământului celeilalte părți.

Articolul 9.3.4

(Consimțământul anticipat al celeilalte părți)

(1) Cealaltă parte poate să-și exprime consimțământul anticipat.

(2) Dacă cealaltă parte și-a exprimat consimțământul anticipat, cesiunea contractului produce efecte juridice în momentul notificării celeilalte părți sau în momentul în care aceasta din urmă a avut cunoștință de respectiva cesiune.

Articolul 9.3.5
(Liberarea cedentului)

- (1) Cealaltă parte poate să-l libereze pe cedent.
- (2) Cealaltă parte poate, în egală măsură, să nu-l libereze pe cedent-debitor pentru eventualitatea în care cesionarul nu și-ar executa obligația în mod corespunzător.
- (3) În orice altă ipoteză, cedentul și cesionarul răspund solidar pentru neexecutarea obligației.

Articolul 9.3.6
(Mijloace de apărare și compensația)

- (1) În măsura în care cesiunea unui contract implică o cesiune de creanțe, articolul 9.1.13 se aplică în mod corespunzător.
- (2) În măsura în care cesiunea unui contract implică o transmitere de obligații, articolul 9.2.7 se aplică în mod corespunzător.

Articolul 9.3.7
(Drepturi transmise o dată cu transmiterea contractului)

- (1) În măsura în care cesiunea unui contract implică o cesiune de creanțe, articolul 9.1.14 se aplică în mod corespunzător.
- (2) În măsura în care cesiunea unui contract implică o transmitere de obligații, articolul 9.2.8 se aplică în mod corespunzător.

Capitolul 10 – Termene de prescripție

Articolul 10.1
(Domeniu de aplicare)

- (1) Drepturile reglementate de prezentele Principii nu mai pot fi exercitate ulterior expirării unui anumit termen, denumit “termen de prescripție”, astfel stabilit de regulile prezentului capitol.
- (2) Prezentul capitol nu reglementează termenul în cadrul căruia, potrivit acestor Principii, una din părți trebuie, pentru a dobândi un drept sau pentru a exercita un drept, să notifice pe cealaltă parte sau să îndeplinească orice alt demers în afară de inițierea unei proceduri legale.

Articolul 10.2
(Termene de prescripție)

- (1) Termenul general de prescripție este de trei ani și curge din prima zi ulterioară zilei în care creditorul a cunoscut sau ar fi trebuit să cunoască faptele care să-i permită exercitarea propriului drept.
- (2) În orice ipoteză, termenul maxim de prescripție este de zece ani și curge din prima zi ulterioară zilei în care dreptul putea fi exercitat.

Articolul 10.3

(Modificarea termenelor de prescripție de către părți)

- (1) Părțile pot modifica termenele de prescripție.**
- (2) Cu toate acestea, părțile nu pot**
  - (a) micșora termenul de prescripție de drept comun la mai puțin de un an;**
  - (b) micșora termenul maxim de prescripție la mai puțin de 4 ani;**
  - (c) extinde termenul maxim de prescripție la mai mult de 15 ani.**

Articolul 10.4

(Termen nou de prescripție ca efect al recunoașterii dreptului)

- (1) Dacă, anterior expirării termenului de prescripție de drept comun, debitorul recunoaște dreptul creditorului, un nou termen de prescripție de drept comun curge din prima zi ulterioară zilei în care a fost recunoscut respectivul drept.**
- (2) Termenul maxim de prescripție rămâne neschimbat, dar poate fi depășit prin curgerea unui nou termen de prescripție de drept comun stabilit de paragraful 1 al articolului 10.2.**

Articolul 10.5

(Suspendarea prescripției prin proceduri judiciare)

- (1) Curgerea termenului de prescripție este suspendată**
  - (a) în ipoteza în care creditorul, declanșând o procedură judiciară sau în cursul unei proceduri judiciare, în prealabil, declanșate, îndeplinește orice act care, potrivit legii instanței sesizate, este considerat un demers de afirmare a dreptului său față de debitor;**
  - (b) în ipoteza în care creditorul, în caz de insolvență a debitorului, invocă propriul drept în cadrul respectivei proceduri;**
  - (c) în ipoteza în care creditorul, în cazul procedurii de disoluție a entității debitoare, invocă propriul drept în cadrul respectivei proceduri.**
- (2) Suspendarea curgerii termenului de prescripție durează până în momentul pronunțării unei soluții definitive sau până în momentul în care procedura judiciară încetează în orice alt mod.**

Articolul 10.6

(Suspendarea prescripției prin proceduri arbitrale)

- (1) Curgerea termenului de prescripție este suspendată în ipoteza în care creditorul, declanșând o procedură arbitrală sau în cursul unei proceduri arbitrale, în prealabil, declanșate, îndeplinește un act care, potrivit legii procedurii arbitrale, este considerat un demers de afirmare a dreptului său față de debitor. În lipsa unor reguli de procedură arbitrală sau a unor dispoziții care să stabilească momentul de început al procedurii arbitrale, respective procedură este considerată a fi începută în momentul în care debitorul primește cererea de arbitraj.**
- (2) Suspendarea curgerii termenului de prescripție durează până în momentul pronunțării unei sentințe arbitrale obligatorii sau până în momentul în care procedura arbitrală încetează în orice alt mod.**

Articolul 10.7

(Proceduri alternative de soluționare a disputelor)

Prevederile articolelor 10.5 și 10.6 se aplică, cu necesare adaptări, oricăror alte proceduri în cadrul cărora părțile solicită asistența unui terț în scopul soluționării pe cale amiabilă a litigiului.

Articolul 10.8

(Suspendarea prescripției în caz de forță majoră, deces sau incapacitate)

(1) Dacă printr-un eveniment, care nu putea fi controlat de creditor și pe care acesta din urmă nu-l putea nici prevedea, nici înlătura, respectivul creditor a fost împiedicat să oprească curgerea termenului de prescripție potrivit articolelor precedente, termenul de prescripție de drept comun este suspendat și nu se va putea împlini anterior perioadei de un an calculate din momentul în care respectivul obstacol ar fi încetat să existe.

(2) Dacă respectivul obstacol decurge din incapacitatea sau din decesul creditorului sau din decesul debitorului, suspendarea prescripției încetează în momentul în care a fost desemnat un reprezentant al persoanei incapabile sau a fost desemnat un executor al persoanei decedate sau al succesiunii acesteia, sau în momentul în care un moștenitor a preluat patrimoniul persoanei decedate; termenul suplimentar de prescripție de 1 an, astfel stabilit de paragraful precedent, este, prin urmare, aplicabil.

Articolul 10.9

(Efectele expirării termenului de prescripție)

(1) Expirarea termenului de prescripție nu stinge dreptul subiectiv.

(2) Expirarea termenului de prescripție nu are efect decât dacă debitorul îl invocă drept un mijloc de apărare.

(3) Un drept poate fi oricând invocat drept un mijloc de apărare, chiar dacă a fost invocată expirarea termenului de prescripție.

Articolul 10.10

(Dreptul de efectuare a compensației)

Creditorul poate să exercite dreptul de efectuare a compensației până în momentul în care debitorul invocă expirarea termenului de prescripție.

Articolul 10.11

(Restituire)

În ipoteza în care o prestație a fost efectuată în executarea unei obligații, simpla expirare a termenului de prescripție nu conferă niciun drept cu privire la restituire.

Capitolul 11 – Pluralitate de debitori și pluralitate creditori

Secțiunea 1: Pluralitate de debitori

Articolul 11.1.1

(Definiții)

Dacă mai mulți debitori au aceeași obligație față de un creditor:

- (a) obligațiile sunt solidare dacă fiecare debitor este obligat să răspundă pentru neexecutarea tuturor obligațiilor;**
- (b) obligațiile sunt divizibile dacă fiecare debitor este obligat să răspundă numai pentru neexecutarea propriei obligații.**

Articolul 11.1.2

(Prezumția de solidaritate)

Dacă mai mulți debitori au aceeași obligație față de un creditor, se prezumă că aceștia sunt obligați solidar față de respectivul creditor, în afară de cazul în care circumstanțele nu indică altfel.

Articolul 11.1.3

(Drepturile creditorului față de debitorii solidari)

Dacă debitorii sunt obligați solidar, creditorul poate solicita executarea oricăruia dintre aceștia, până în momentul în care este primită executarea integrală.

Articolul 11.1.4

(Mijloace de apărare și compensația)

Debitorul obligat solidar poate invoca împotriva creditorului toate mijloacele de apărare și poate exercita toate drepturile de efectuare a compensației care îi sunt proprii sau care sunt comune tuturor codebitorilor, dar nu poate invoca mijloacele de apărare, respectiv nu poate exercita drepturile de efectuare a compensației care sunt proprii unui alt codebitor sau mai multor dintre ceilalți codebitori.

Articolul 11.1.5

(Efectele executării obligației sau efectele efectuării compensației)

Executarea obligației sau efectuarea compensației de un debitor solidar, sau compensația efectuată de un creditor față de un debitor solidar, îi liberează, în măsura executării sau în măsura efectuării compensației, pe ceilalți codebitori față de respectivul creditor.

Articolul 11.1.6

(Efectele remiterii de datorie sau efectele tranzacției)

(1) Remiterea de datorie acordată unui debitor solidar, sau tranzacția încheiată cu un debitor solidar, liberează pe ceilalți debitori cu privire la partea respectivului debitor solidar, în afară de cazul în care circumstanțele indică altfel.

(2) Dacă ceilalți debitori au fost liberați cu privire la partea respectivului debitor solidar, aceștia nu mai pot exercita împotriva acestuia din urmă acțiunea în regres stabilită de articolul 11.1.10.

Articolul 11.1.7

(Efectele expirării sau suspendării termenului de prescripție)

(1) Expirarea termenului de prescripție al drepturilor creditorului față de un debitor solidar nu are niciun efect:

(a) cu privire la obligațiile celorlalți debitori solidari față de creditor; sau

(b) cu privire la drepturile de regres dintre debitorii solidari, astfel stabilite de articolul 11.1.10.

(2) Dacă creditorul inițiază, potrivit articolelor 10.5, 10.6 sau 10.7, o procedură împotriva unui debitor solidar, cursul prescripției este, în egală măsură, suspendat, cu privire la ceilalți debitori solidari.

Articolul 11.1.8

(Efectele hotărârilor judecătorești sau efectele sentințelor arbitrale)

(1) Hotărârea pronunțată de o instanță statală sau sentința pronunțată de un tribunal arbitral cu privire la răspunderea unui debitor solidar față de un creditor nu are niciun efect:

(a) cu privire la obligațiile celorlalți debitori solidari față de creditor; sau

(b) cu privire la drepturile de regres dintre debitorii solidari, astfel stabilite de articolul 11.1.10.

(2) Cu toate acestea, ceilalți debitori solidari se pot prevala de o astfel de decizie, cu excepția situației în care motivarea hotărârii respective implică aspecte personale ale debitorului solidar mai sus-menționat. În acest caz, drepturile de regres dintre debitorii solidari, astfel stabilite de articolul 11.1.10, sunt, în consecință, afectate.

Articolul 11.1.9

(Alocarea cotelor de răspundere între debitorii solidari)

În raporturile dintre debitorii solidari, aceștia răspund în cote egale, cu excepția situației în care circumstanțele nu indică altfel.

Articolul 11.1.10

(Întinderea acțiunii în regres)

Debitorul solidar, care a executat mai mult decât partea sa, poate recupera diferența executată în plus de la oricare dintre ceilalți debitori solidari, în măsura părții neexecutate de fiecare dintre aceștia din urmă.

Articolul 11.1.11

(Drepturile creditorului)

(1) Debitorul solidar, căruia i se aplică articolul 11.1.10, poate exercita, în egală măsură, drepturile creditorului, inclusiv drepturile care garantează executarea obligației, pentru a recupera diferența neexecutată de fiecare dintre ceilalți debitori solidari, în măsura părții neexecutate de fiecare dintre aceștia din urmă.

(2) Un creditor, față de care nu s-a executat integral obligația, își conservă, în limitele părții neexecutate din obligație, drepturile față de codebitori, cu prioritate față de codebitorii care exercită acțiuni în regres.

Articolul 11.1.12

(Mijloace de apărare în cadrul acțiunilor în regres)

Debitorul solidar împotriva căruia un alt debitor solidar, care a executat obligația, a exercitat acțiunea în regres:

- (a) poate invoca toate mijloacele de apărare și poate exercita toate drepturile cu privire la efectuarea compensației care sunt comune tuturor debitorilor solidari și care ar putea fi invocate sau exercitate de debitorul solidar împotriva creditorului;
- (b) poate invoca toate mijloacele de apărare care îi sunt personale;
- (c) nu poate invoca mijloacele de apărare sau nu poate exercita drepturile cu privire la efectuarea compensației care sunt personale unui debitor solidar sau mai multor dintre ceilalți debitori solidari.

Articolul 11.1.13

(Imposibilitate de recuperare a diferenței executate în plus)

În ipoteza în care debitorul solidar, care a executat mai mult decât partea sa din obligație, nu este în măsură, în pofida tuturor eforturilor rezonabile, să recupereze contribuția unui alt debitor solidar, partea celorlalți debitori, inclusiv partea debitorului care a executat obligația, se mărește proporțional.

Secțiunea 2: Pluralitate de creditori

Articolul 11.2.1

(Definiții)

Dacă mai mulți creditori pot solicita unui debitor executarea aceleiași obligații:

- (a) creanțele sunt divizibile dacă fiecare creditor poate solicita numai executarea părții sale din creanță;
- (b) creanțele sunt solidare dacă fiecare creditor poate solicita executarea, în integralitate, a obligației;
- (c) creanțele sunt comune dacă toți creditorii sunt obligați să solicite împreună executarea obligației.

Articolul 11.2.2

(Efectele creanțelor solidare)

Executarea, în integralitate, a obligației față de unul dintre creditorii solidari îl liberează pe debitor față de ceilalți creditori.

Articolul 11.2.3

(Mijloace de apărare față de creditorii solidari)

(1) Debitorul poate invoca față de oricare dintre creditorii solidari toate mijloacele de apărare și poate exercita toate drepturile de efectuare a compensației care sunt personale relației sale cu respectivul creditor sau pe care le poate invoca, respectiv le poate exercita față de toți creditorii, dar nu poate invoca mijloacele de apărare și nu poate exercita drepturile de efectuare a compensației care sunt personale relației cu un alt creditor solidar sau cu mai mulți dintre ceilalți creditori solidari.

(2) Dispozițiile articolelor 11.1.5, 11.1.6, 11.1.7 și 11.1.8 se aplică, cu adaptările potrivite, creanțelor solidare.

Articolul 11.2.4

(Drepturile creditorilor solidari cu privire la cotele-părți din creanță)

- (1) În raporturile dintre creditorii solidari, aceștia sunt îndreptățiți să obțină cote-părți egale din creanță, în afară de cazul în care circumstanțele indică altfel.**
- (2) Creditorul solidar, care a primit mai mult decât cota-parte proprie din creanță, trebuie să restituie excedentul celorlalți creditori solidari, în limita cotelor-părți ale acestora din urmă.**